

GIDS VOOR ZEILMEESTERS

OM MET JE KIND DOOR DE DIGITALE WERELD TE NAVIGEREN

BRON VAN OUDERS

Safe & Autonomous Internet-based Learning Strategies

Agreement number
2020-1-ES01-KA226-SCH-096060

<https://sails.deusto.es>

Disclaimer: "Dit project is gefinancierd met steun van de Europese Commissie. Deze publicatie geeft alleen de mening van de auteur weer en de Commissie kan niet verantwoordelijk worden gehouden voor enig gebruik dat kan worden gemaakt van de informatie die erin is opgenomen."

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

INHOUDSOPGAVE

<u>VOORDAT JE GAAT LEZEN</u>	5
<u>VOOR WIE IS DEZE GIDS BEDOELD?</u>	7
<u>OVER HET PROJECT SAILS</u>	11
<u>OUDERS ALS ZEIL MEESTERS - DE RISICO BEPERKENDE AANPAK</u>	15
<u>UW KIND IN DE DIGITALE WERELD</u>	19
<u>Instrumenten en hardware</u>	20
<u>Leerplatforms</u>	23
<u>Sociale media</u>	27
<u>Digitalisering en basisvaardigheden</u>	24
<u>Digitaal lezen</u>	28
<u>Schrijven</u>	28
<u>Arithmetisch</u>	29
<u>CODERING</u>	30
<u>GAMING EN LEREN</u>	32
<u>KRITISCH DENKEN EN MASSA MEDIA</u>	35
<u>PESTEN EN CYBERPESTEN</u>	37

WAT TE DOEN ALS ER NIEUWE ONTWIKKELINGEN ZIJN

39

DIGITALE BETREKKINGEN TUSSEN SCHOLEN EN OUDERS

41

School-Familie relatieplatforms

43

GDRP en andere kinderrechten zorgen

44

Participatieve besluitvorming

45

E-portfolios

46

Ouders coachen leerkrachten

46

Wat u kunt verwachten van onderwijs professionals

47

WETGEVENDE ACHTERGROND

48

Europese Unie

49

Algemene verordening gegevensbescherming (“GDPR”)

49

Internationaal recht en beleid

50

Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van het
kind (“IVRK”)

50

Algemeen commentaar op het IVRK

51

Het Kinderfonds van de Verenigde Naties (“UNICEF”)

52

discussiestuk

Nationaal wetgevend kader: Hongarije

53

Nationaal wetgevend kader: Nederland

55

Nationaal wetgevend kader: Spanje

57

Nationaal wetgevend kader: Griekenland

59

EXTERNE BRONNEN VOOR OUDERS

61

ZELFEVALUATIE-INSTRUMENT VOOR OUDERS OVER HUN OPVOEDINGSPRAKTIJKEN IN HET DIGITALE TIJDPERK

67

Deel 1 | Uw digitale opvoeding onderzoeken-uw
opvoedingsstijl en-houding beoordelen

68

Deel 2 | Rechten en plichten van ouders in de digitale
wereld–beoordeel uw kennis

78

VOORDAT JE GAAT

Denk aan de laatste 24 uur, en noem het volgende

1. De digitale apparaten die u hebt gebruikt
2. De digitale platforms die u hebt bezocht
3. De digitaal ondersteunde diensten waarvan u gebruik heeft gemaakt

Vraag zo mogelijk uw partner, een vriend of een mede ouder om hetzelfde te doen en vergelijk uw lijsten.

Zodra u de lijst heeft, streep alle items door op de lijst die een kind zeker niet zou moeten gebruiken. Uw kind is misschien te jong voor sommige, probeer te denken aan kinderen van alle leeftijden in het algemeen. De resterende lijst is nogal lang, klopt dat? Met sommige bent u heel comfortabel, met andere onzeker.

Denk er aan bij het lezen van deze gids dat:

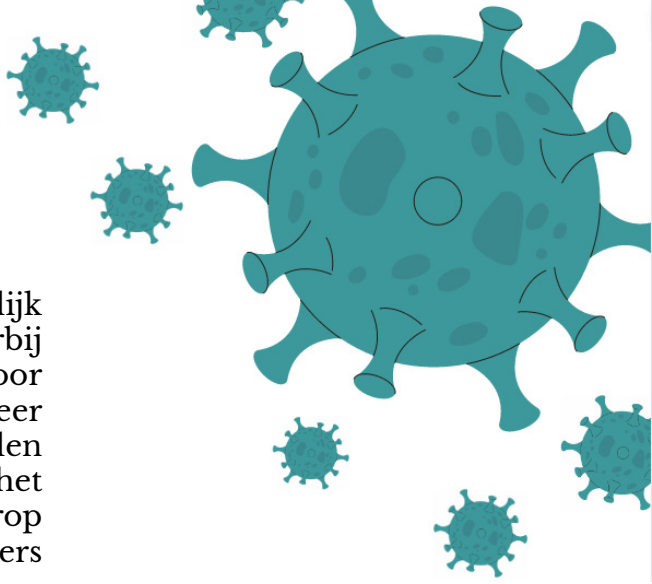
- uw kind(eren) zullen naar u kijken en als voorbeeld gebruiken, u zal hun rolmodel zijn bij het navigeren door de digitale wereld.
- u hoeft niet alles te weten, en het is prima om om hulp te vragen.

**VOOR WIE IS DEZE
GIDS BEDOELD?**

Als gevolg van recente schoolsluitingen hebben bijna alle schoolkinderen digitale technologie moeten gebruiken, bv. om te leren, om contact te houden met hun vrienden, om te spelen en voor andere activiteiten in hun vrije tijd. School als sociale leerplek en het ontmoeten van vrienden kan en mag niet worden vervangen door digitale technologie.

Nu veel meer gezinnen digitale hulpmiddelen gebruiken, vaak gedwongen door de sluiting van scholen, is het duidelijk dat de hulpmiddelen die beschikbaar zijn voor ouders vaak geen antwoord geven op hun zorgen en vragen. (Wanneer in deze gids over ouders wordt gesproken, bedoelen we ouders, opvoeders en andere verantwoordelijke volwassenen die belang hebben bij de opvoeding van kinderen). Uit een recent gepubliceerd onderzoek (Livingstone, S. 2020) blijkt dat ouders verschillende strategieën gebruiken en verschillende benaderingen van de digitale jeugd hebben. Onze aanpak weerspiegelt dat en ondersteunt alle passende opvoedingspraktijken, door niet te proberen één juiste aanpak voor te stellen, maar gezinnen te helpen hun eigen weg te vinden.

COVID-19 schoolsluitingen maakten het ook noodzakelijk voor scholen en gezinnen om samen te werken, waarbij ouders en leerkrachten vaak samen leren navigeren door de digitale realiteit. Hoewel door de ervaringen meer leerkrachten en ouders het potentieel en de voordelen van het gebruik van digitale technologieën voor het leren inzien, zijn er verschillende gebieden waarop ouders ondersteuning nodig hebben en waarop ouders vaak met leerkrachten moeten onderhandelen.

Overmoed is even problematisch als een over beschermende aanpak, en dit hulpmiddel is erop gericht beide aan te pakken. Uit onderzoek uitgevoerd door IPA (sinds maart 2020), blijkt duidelijk dat ouders willen dat digitale technologie een geïntegreerd onderdeel van school en onderwijs wordt, maar er is ook de vraag naar het vinden van een gezond evenwicht tussen online en offline activiteiten, naar de rol van digitale technologie in de traditionele onderwijsactiviteiten, naar onderhandelingen over passieve en actieve schermtijd en naar inzicht van privacy en gegevensbescherming.

In veel landen werden al digitale technologieën gebruikt voor communicatie tussen thuis en school, ter ondersteuning van het leren, om te spelen en om sociale netwerken op te bouwen. In de eerste jaren dat ze werden gebruikt, waren zowel de professionals op school als de ouders zogenaamde digitale immigranten, mensen die het grootste deel van hun leven zonder deze hulpmiddelen leefden. Dit betekende dat beide groepen een leerproces doormaakten, helaas meestal niet samen. Maar 'digital natives', kinderen die al in het digitale tijdperk zijn geboren, worden tegenwoordig ouders. Met een vergrijzend lerarenkorps dat de realiteit is in Europa, wordt het tijd dat leraren en ouders op dit gebied gaan samenwerken, waarbij ouders, de digital natives het leren van leraren en schoolleiders ondersteunen. Onderzoek van de leider van deze taak in het SAILS-project, Parents International, laat zien dat er behoefte is aan een inventarisatie van de verschillende manieren waarop digitale technologie aanwezig is in het leven van kinderen, gezinnen en relaties tussen thuis en school, zodat er bewust mee kan worden omgegaan.

Deze gids richt zich tot ouders die geloven dat digitale technologie met de juiste begeleiding een goed element kan zijn in het leven van hun kinderen, en niet tot degenen die alles zouden doen om hun kinderen te beletten digitale apparaten te gebruiken (in hun aanwezigheid of met hun toestemming). We willen dat onze kinderen leren hoe ze met de digitale wereld moeten omgaan, ook als die onvoorspelbaar en soms hard kan zijn.

Deze gids is speciaal ontworpen om ouders met schoolgaande kinderen te ondersteunen. Hoewel sommige onderwerpen niet relevant zijn voor alle leeftijdsgroepen binnen dit bereik, is de gids bedoeld om ouders van kinderen van 6 tot 18 jaar te ondersteunen. Sommige hoofdstukken zijn relevanter als u oudere kinderen hebt, maar aangezien jonge kinderen ook tieners zullen worden en een leeftijd zullen bereiken waarop ze heel snel de volwassenheid naderen, kunt u ook onderwerpen lezen waarmee ouders van oudere kinderen vaker te maken krijgen.

Bij het relateren van de voorgestelde methoden aan de wetgeving hebben wij ons voornamelijk gebaseerd op internationale verdragen en beleidsaanbevelingen, maar voor ouders in de projectlanden (Griekenland, Hongarije, Nederland en Spanje) zijn er ook richtsnoeren door te kijken naar de nationale wetgevingskaders.

OVER HET PROJECT
SAILS

Een van de grootste crises die de wereld tot nu toe in deze eeuw heeft meegemaakt, de beperkingen die in 2020 en 2021 zijn ingevoerd, heeft de manier waarop wij met elkaar omgaan radicaal veranderd. 'Face-to-face' interactie is met kracht tot een minimum gereduceerd en het werd steeds gebruikelijker om via een scherm te communiceren. Hetzelfde gebeurt met miljoenen studenten, leraren en gezinnen, die van de ene op de andere dag gedwongen werden om van face-to-face onderwijs over te stappen op online lessen.

Deze onverwachte en nauwelijks geplande verandering heeft in het onderwijs tal van problemen veroorzaakt:

1

leerlingen verloren hun leergroep en hun mentoren als gevolg van verbindingproblemen, gebrek aan geschikte en voldoende apparatuur of technologisch onvermogen om het tempo van de onlinelessen bij te houden,

2

docenten moesten hun face-to-face dynamiek opgeven en zich in een paar dagen aanpassen aan enorme videoconferentie ruimten vol mensen die de gedrags- en communicatiecodes van lessen op afstand niet kennen,

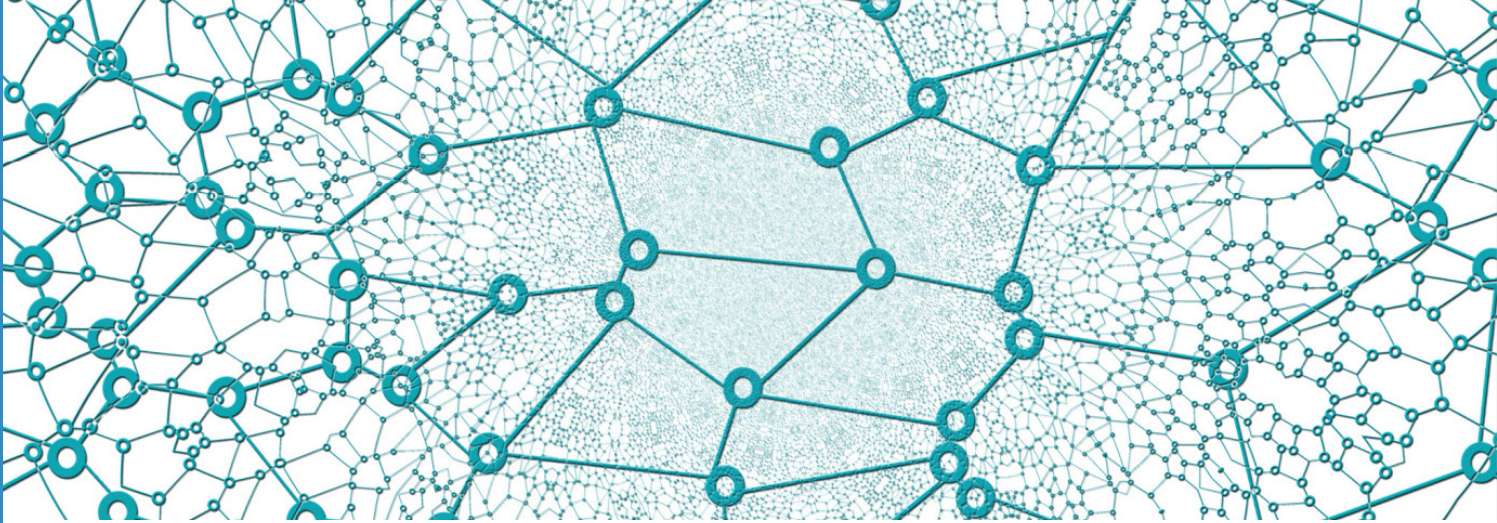
3

gezinnen werden overweldigd door een situatie die hun werken thuisplannen verstoerde, en ondervonden veel moeilijkheden bij het ondersteunen en faciliteren van het online leren van hun kinderen, waarbij zij in feite de leerkrachten vervingen,

4

schoolleiders stonden onder druk om op centraal niveau beslissingen te nemen om de pandemie aan te pakken en zijn vaak niet op de hoogte van de beste onderwijspraktijken in deze gevallen en gaan er blind in.

Hoewel wij van mening zijn dat online communicatie niet in de plaats mag komen van face-to-face onderwijs, en alles in het werk moet worden gesteld om persoonlijk onderwijs mogelijk te maken en digitale voorzieningen beschikbaar moeten blijven als een aanvullend middel dat in sommige gevallen kan worden gebruikt, willen wij in deze ruwe zee duidelijke richtlijnen geven voor de zeilers om hun zeilen in te zetten of terug te trekken wanneer dat nodig is. Het doel van dit project is leerlingen, leerkrachten, schoolleiders en gezinnen instrumenten aan te reiken om passende beslissingen te nemen die naar aanleiding van de conflicten die COVID-19 aan het licht zijn gebracht in de leer-, communicatie- en socialisatieprocessen van de schoolgemeenschap als onderdeel van een digitale jeugd.

De voorgestelde methodologie in dit project verschilt radicaal van eerdere pogingen om studenten bewust te maken van goed gedrag op het net, het beheer van hun autonomie en passende en veilige sociale relaties. Met dit doel voor ogen zullen we een fictief sociaal netwerk ontwikkelen, met de naam "Instalab" waarin we de potentieel gevaarlijke scenario's die zich in deze context kunnen voordoen betrouwbaar zullen weergeven. Dit netwerk zal worden gebruikt als een sociale zandbak waarin verschillende geautomatiseerde profielen (sociale bots) zich ongepast zullen gedragen en zullen communiceren met de fictieve profielen die door de studenten zijn aangemaakt. Uit de interactie met deze sociale bots zullen de studenten op een praktische manier begrijpen welk gedrag niet gepast of veilig is.

Hoewel het fictieve sociale netwerk ook door leerkrachten en gezinnen kan worden gebruikt voor hun digitale geletterdheid, menen wij dat voor deze groepen specifiek werkmateriaal moet worden ontwikkeld. In het geval van leerkrachten kan een gids over alle nieuwe methodologische mogelijkheden die onlineplatforms bieden zeer nuttig zijn. Daarnaast achten wij het noodzakelijk dat zij over voldoende kennis beschikken om gemeenschappelijke problemen die zich in online leercontexten voordoen (cyberpesten, moeilijkheden bij het handhaven van respect in videoconferenties, misbruik van anonimiteit op het netwerk, plagiaat en probleemoplossende apps, enz.) te analyseren en op te lossen.

Ook gezinnen hebben in dit nieuwe scenario duidelijke begeleiding nodig. Het mogelijke gebrek aan digitale geletterdheid, digitale competentie of zelfs andere zachte vaardigheden heeft van sommige familieleden die anders in staat zijn om het onderwijs te ondersteunen - samen met de meerderheid van de leerkrachten - mensen gemaakt die niet in staat zijn om de leerlingen waarmee ze samenleven te helpen of om goed te communiceren rond het onderwijs. Daarom wil dit project gezinnen praktische begeleiding (SAILS Safe Resource for Parents) bieden die in toegankelijke taal uitlegt hoe de meeste dingen te doen die nodig zijn in een virtuele context die ook virtueel leren kan omvatten en wat het gebruik van elk hulpmiddel, sociaal netwerk of platform inhoudt.

Ten slotte moeten scholen als geheel strategieën aannemen om al deze inspanningen te coördineren en het onderwijs in het post-Covid tijdperk naar een veilige omgeving te leiden. Met dit doel voor ogen zal SAILS een aanpasbaar en flexibel hulpmiddel voor scholen bieden, waarbij de integratie van een veilig en correct gebruik van digitale middelen zal worden gedefinieerd als een strategie waarbij alle partijen worden betrokken (SAILS Safe Resource for School Leaders).

Kortom, het SAILS-project wil dienen als een navigatiekaart in deze immense wereld van mogelijkheden die het internet ons biedt in de onderwijscontext, om vooral de reeds bestaande en nieuwe uitdagingen die COVID-19 heeft gebracht te kunnen vermijden.

Het transnationale consortium dat is opgericht om dit project uit te voeren is de sleutel tot het succes ervan. De ervaring met de coördinatie van projecten en het onderzoek dat het team van DEUSTO heeft verricht naar de ontwikkeling van spelletjes en sleutelcompetenties zal een sleutelrol spelen om het succes van SAILS te garanderen. Bovendien zal de ervaring van organisaties als EA en ESHA in hun werk met schoolleiders ervoor zorgen dat de veranderingen en vernieuwingen op schoolniveau tot stand komen en dat zij de belemmeringen overbrengen naar de samenleving. Bovendien zal de ervaring van IPA en PPAA en hun verbinding met verschillende netwerken van gezinnen en andere betrokkenen in staat stellen een effect te bereiken, niet alleen in schoolomgevingen, maar ook op een hoger impactniveau.

**OUDERS ALS ZEIL
MEESTERS - DE RISICO
BEPERKENDE AANPAK**

Het SAILS-consortium heeft besloten tot een risicobeperkende aanpak van online veiligheid. In dit hoofdstuk wordt uitgelegd wat hiermee wordt bedoeld en waarom dit belangrijk is. Aan de ene kant is het een belangrijke kwestie van kinderrechten, aan de andere kant komen ze in aanraking met risico's en schade, maar als je beschikt over een risicopreventieaanpak kan het zijn dat je daar geen kennis van hebt. Ouders als de belangrijkste beschermers van de rechten van hun kinderen moeten dit als onderdeel van hun ouderlijke taken beschouwen.

Laten we beginnen met de uitdaging van de kinderrechten. Er bestaat geen twijfel over een bepaalde hiërarchie van kinderrechten: **we moeten alles in het werk stellen om elk levensgevaar te voorkomen**. Toch gebeuren er ongelukken en incidenten, en sterven er - helaas - kinderen. Toch leer je kinderen bepaalde vaardigheden, bijvoorbeeld om te voorkomen dat ze door een auto worden aangereden, om ze, wanneer ze daar klaar voor zijn, alleen naar buiten te laten gaan. De media staan vol met verhalen over kinderen die schade oplopen, meestal mentaal, door online activiteiten. Het antwoord voor velen is voorkomen dat kinderen (in hun bijzijn) online gaan of bepaalde online tools gebruiken, zoals sociale media. Maar is dat de juiste aanpak? Ons antwoord is definitief 'nee'. Net als bij het navigeren op de weg **moeten we onze kinderen leren hoe ze online risico's en schade kunnen herkennen en ermee kunnen omgaan** - en zo beginnen te voorzien in een ander basisrecht, het recht op onderwijs. We moeten ook zorgen voor een gezins- en schoolomgeving waarin kinderen zich veilig voelen om advies te vragen aan volwassenen (in de eerste plaats ouders) als ze zich ongemakkelijk, verdrietig of in gevaar voelen - en zo voorzien in het grondrecht om in een liefdevolle en zorgzame omgeving te worden opgevoed.

Onderzoek heeft bevestigd dat voor de kinderen van vandaag de dag online en offline aanwezigheid een continuüm betekent en niet twee afzonderlijke levensgebieden. Online-instrumenten en vooral social media bieden het platform om samen te komen, het sociale leven te organiseren, meningen te uiten en te debatteren, hun horizon te verbreden en te leren over de wereld om hen heen. Daarom hebben kinderrechtenorganisaties gewezen op het belang van online toegang - en daarmee op een aantal fundamentele kinderrechten, zoals het recht op vrijheid van meningsuiting, het recht op vreedzame vergadering, en opnieuw het recht op onderwijs. Wanneer wetgeving, familie of school de toegang probeert te verhinderen, schenden zij al deze rechten, terwijl hun acties zeker niet te rechtvaardigen zijn door het voorkomen van schade te gebruiken als proportioneel argument. Het is belangrijk te vermelden dat de toegang van volwassenen tot mailboxen, social media en andere persoonlijke online ruimtes en **de meeste zogenaamde instrumenten voor ouderlijk toezicht ook een schending zijn van het grondrecht op privacy**.

Het basisprincipe van kinderrechten is dat zij nauw verbonden zijn met de zich ontwikkelende capaciteiten van het kind. De afgelopen 20-30 jaar is een periode geweest waarin kinderen in Europa - grotendeels als gevolg van de Amerikaanse invloed - steeds minder in staat werden geacht hun rechten uit te oefenen. Auto's zijn veel sneller en veel talrijker geworden, en toch hebben mensen besloten hun kinderen niet in huis op te sluiten, maar ze te leren hoe ze veilig kunnen oversteken. Eerst steek je samen over, waarbij je elkaars hand vasthoudt en een voorbeeld bent voor je kind. Vervolgens vraag je het kind om je te vertellen wanneer je de straat kunt oversteken, nadat het om zich heen heeft gekeken of de verkeerslichten heeft gecontroleerd.

En op de leeftijd van 6 of 7 jaar (ja, dat is de juiste leeftijd voor kinderen, niet later), laat je ze alleen gaan in de wetenschap dat je ze alles hebt geleerd. Evenzo moeten de eerste online ervaringen gezamenlijk zijn en moeten belangrijke volwassenen (zowel ouders als leerkrachten) rolmodellen zijn voor hun kinderen. Tegelijkertijd is het belangrijk **een omgeving en praktijken te creëren waarin het kind alles kan delen, zelfs als het stout, brutaal of ronduit slecht is, zonder bang te hoeven zijn voor straf.** Vrije discussies rond de tafel tijdens het eten hebben bewezen het beste te zijn. Op die manier weet u of er online of offline iets ergs met hen gebeurt, en bouwt u eerder vertrouwen op dan dat u hun rechten schendt.

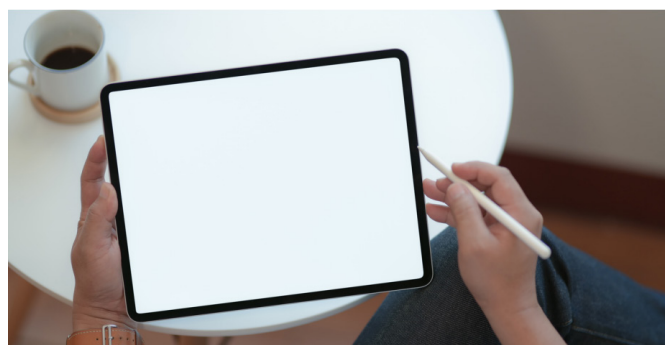
Om een goede SAILing-meester te zijn, moet u een vertrouwensrelatie met uw kind(eren) opbouwen, zodat zij naar u toe kunnen komen als zij met bepaalde dingen zitten, open discussies aanmoedigen over elk onderwerp waarin zij geïnteresseerd zijn en een voorbeeld zijn dat navolging verdient.

RECENT ONDERZOEK NAAR KINDEREN IN DE DIGITALE WERELD

In de paar maanden voorafgaand aan de samenstelling van deze bron zijn verschillende onderzoeksmaterialen gepubliceerd waarin de risicobeperkende aanpak van SAILS duidelijk wordt bevestigd. Zij onderstrepen dat de enige manier om veilig online te leren zeilen is het daadwerkelijk te doen, en hoe meer kinderen digitale hulpmiddelen en sociale media gebruiken, hoe zelfverzekerder en weerbaarder zij worden. Het is ook duidelijk dat regelmatige gebruikers wel weten wanneer en aan wie ze hulp moeten vragen, maar dat de volwassenen in hun omgeving, met name leerkrachten, niet altijd op hun taak zijn voorbereid.

Het belangrijkste [document](#) is waarschijnlijk van Sonia Livingstone, een van de meest uitgesproken pleitbezorgers van een evenwichtige benadering van digitale praktijken en van het waarborgen van alle kinderrechten, niet alleen het recht op bescherming. Het is een systematisch feitenonderzoek dat tot doel heeft een verband te leggen tussen het welzijn van jongeren in verband met inhoud of voorvallen die ongemakkelijk of slecht zijn, en hun weerbaarheid en mediageletterdheid. Het percentage van jongeren die melden dat hun welzijnsniveau door dergelijke ontmoetingen daalt, en er lijkt een zeer sterk verband te bestaan tussen hun weerbaarheid tegen dergelijke gebeurtenissen en hun welzijn. Je kunt echter alleen weerbaarheid opbouwen door daadwerkelijk met moeilijke situaties te maken te krijgen en door het niveau van mediageletterdheid te verhogen. Het lijkt dus duidelijk dat jongeren, mits zij de juiste steun krijgen van hun familie, vrienden en volwassenen in hun vertrouwenskring, er op lange termijn baat bij hebben om aan risico's en ongemakkelijke situaties te worden blootgesteld. Wij proberen ouders en professionele opvoeders te helpen de juiste steun te bieden, de weerbaarheid op een complexe manier te vergroten en hun mediageletterdheid te ondersteunen.

Uit een ander [onderzoek](#) van Kathy Hirsch-Pasek en haar collega's blijkt hoe belangrijk het is om de ouders als belangrijkste doelgroep van SAILS te beschouwen. Hun onderzoek richtte zich op jongere kinderen, hun digitale praktijken (met name het bekijken van video's) en het effect van ouders die dit met hen bespreken op hun andere vaardigheden en competenties. Hun bevindingen onderstrepen nogmaals het belang van de nieuwsgierigheid van ouders naar de digitale activiteiten van kinderen en het belang van discussies.

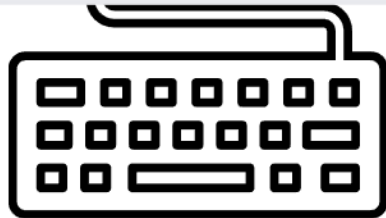
Uit onderzoek van [Ofcom](#) in het VK blijkt dat de meeste kinderen onder de 13 jaar al geregistreerd zijn op ten minste één social media platform. Een derde van de ouders van kinderen van 5 tot 7 jaar zei dat hun kind een profiel had, wat oploopt tot 60% bij kinderen van 8 tot 11 jaar. Er zijn geen rechtstreekse gegevens van kinderen, dus de percentages liggen waarschijnlijk hoger, vooral voor de leeftijdsgroep van 8 tot 13 jaar. Dit is een realiteit waarmee we moeten omgaan, en het betekent dat ook de ouders en leerkrachten van jongere kinderen over de juiste competenties moeten beschikken om kinderen te begeleiden en hen tegelijkertijd toe te staan te experimenteren.

[Amy Orben](#) en haar collega's hebben de impact van het gebruik van sociale media op de levenstevredenheid geanalyseerd, en hebben vastgesteld dat er een groot verschil is tussen jongens en meisjes van verschillende leeftijden. Een hoog niveau van socialemediagebruik zorgde voor een lagere levenstevredenheid bij meisjes van 11- 13 jaar en jongens van 14-15 jaar.

Uit een recente [publicatie](#) van Lie Detectors, een Belgische NGO voor journalistiek, blijkt een duidelijke wanverhouding tussen het social media gebruik van kinderen en jongeren en de volwassenen in hun omgeving. Dit is een belangrijke bevinding die benadrukt dat indirecte instrumenten belangrijk zijn in het onderwijs om in het digitale tijdperk te leven, aangezien de opvoeder in een andere digitale realiteit kan leven dan de digitale realiteit van de leerling - ongeacht wie wie onderwijst. Dit artikel belicht ook een ander element van onze aanpak: dat kinderen vaak vaardiger zijn dan volwassenen. De bevindingen tonen aan dat kinderen veel beter in staat zijn vervalste afbeeldingen te herkennen dan volwassenen.

Uit het [UNICEF-rapport](#) The State of the World's Children 2021 blijkt dat kinderen door regelmatig online te zijn en actief te zijn op sociale media, meer vertrouwen krijgen en zich vervolgens veel veiliger voelen online. Het is een geruststellende bevinding dat de overgrote meerderheid van de kinderen weet hoe ze steun kunnen zoeken als iets online ongemakkelijk aanvoelt. Dit percentage groeit naarmate ze vaker inloggen. 74% van de eerste gebruikers weet al hoe ze hulp kunnen vragen aan familie, andere volwassenen of vrienden. Bij occasioneel gebruik van sociale media stijgt dit tot 86%, terwijl bij regelmatige gebruikers 93% zich zeker voelt om hulp te vragen. Een hoog percentage kinderen vond echter dat de school helemaal niet reageerde op hun online leeruitdagingen

UW KIND IN DE DIGITALE WERELD

INSTRUMENTEN EN HARDWARE

De digitale wereld staat centraal in ons dagelijks leven; van film kijken en leren tot het regelen van officiële zaken, erdoor kunnen navigeren is een algemeen vereiste vaardigheid. De technologische vooruitgang heeft het mogelijk gemaakt deze wereld te betreden met behulp van een reeks instrumenten. Hoewel er voortdurend nieuwe instrumenten en hardware worden ontwikkeld, zijn de belangrijkste daarvan personal computers, laptops, tablets en smartphones. Voor kinderen die opgroeien in het digitale tijdperk worden deze hulpmiddelen een essentieel onderdeel van de dagelijkse educatieve en sociale activiteiten.

Voor de meeste diensten moet je verbonden zijn met het internet via een **kabelverbinding** (die steeds minder vaak voorkomt), **wifi** of een **dataverbinding**. Uitgaande van de laatste, een belangrijke zaak om te overwegen is dat dataverbindingen meestal beperkt zijn en je moet betalen volgens de hoeveelheid data die je apparaat downloadt of uploadt. Het werkt meestal via een SIMkaart die je in je telefoon of tablet stopt. Je moet beslissen of je wilt betalen voor data voor je kind. Het is veilig, maar soms duur. Het alternatief zijn wifi-verbindingen die veilig of open kunnen zijn. Wat u uw kinderen moet leren is dat open wifi en openbare netwerken met een wachtwoord dat wordt gedeeld met een groter aantal mensen (zoals schoolnetwerken) meestal gratis zijn, maar dat andere mensen met wie u uw werk niet wil delen, ook kunnen zien wat u online doet.

Voor onderwijsdoeleinden kunnen scholen kinderen verplichten hun eigen apparaten (meestal aangeduid als 'bring your own device' systemen, "BYOD") mee te nemen naar de klas. In dergelijke gevallen **moeten ouders er niet alleen voor zorgen dat kinderen een hulpmiddel hebben waarmee ze kunnen werken, maar ook dat dit hulpmiddel geschikt is voor het beoogde doel**. Over het algemeen geldt dat hoe krachtiger en geavanceerder een apparaat is, hoe duurder het zal zijn. Hoewel high-end hulpmiddelen waarschijnlijk niet nodig zijn in een algemene onderwijsomgeving, is het van een essentieel belang dat kinderen een hulpmiddel krijgen waarmee zij zich ongestoord op het leren kunnen concentreren. Een aantal online gidsen kan hulp bieden bij het kiezen van een geschikt apparaat. Men mag niet onderschatten hoe belangrijk een goed hulpmiddel is om een kind in staat te stellen het best mogelijke te bereiken bij het digitaal leren.

Hoewel het vanzelfsprekend is dat kinderen hun eigen pennen en schriften meenemen, is er veel discussie over het BYOD-beleid, vooral over de integratieproblemen in vergelijking met de persoonlijke aard van digitale apparaten. Wij zouden als volwassenen smartphones niet gezamenlijk gebruiken, en de meeste mensen hebben vergelijkbare gevoelens bij tablets en laptops. **Het BYOD-beleid heeft veel voordelen**, een duidelijk positief effect op het leren, en deze wegen op tegen de zorgen die ontstaan (bv. spelletjes spelen of op sociale media gaan in plaats van werken), vooral als het gepaard gaat met interessante taken. Het maakt het voor leerlingen ook mogelijk om buiten het klaslokaal door te gaan met waar ze mee bezig waren. Voor een **inclusief BYOD-beleid moeten scholen begrijpen wie ondersteuning nodig heeft door een apparaat ter beschikking te stellen**, en als er digitale apparaten worden gebruikt, moet er een uitleenbibliotheek of soortgelijke oplossingen zijn voor wie geen apparaat kan kopen. Ouders kunnen een centrale rol spelen bij het opzetten van een dergelijke bibliotheek, bijvoorbeeld door gebruikte apparaten van hun werkplek ter beschikking te stellen. Voor de school is het evenzeer belangrijk om te begrijpen wie buiten de school geen toegang heeft tot het internet, en hun digitale beleid daarop af te stemmen. Ouders moeten hun bezorgdheid over internettoegang uiten als de school daar geen rekening mee houdt.

Er zijn 4 belangrijke elementen waarmee u rekening moet houden als u voor uw kind een apparaat koopt. Het is bijna onmogelijk om alle vier de vakjes aan te vinken, dus kies welke het belangrijkste zijn voor uw kind, afhankelijk van de leeftijd, waar ze het apparaat voor gaan gebruiken en afhankelijk van hoe voorzichtig ze in het algemeen met apparaten omgaan.

1. DUURZAAMHEID

Over het algemeen geldt: hoe jonger het kind, hoe meer je moet nadenken over hoe robuust het apparaat is. Zelfs als uw kind over het algemeen voorzichtig is, zijn ongelukjes onvermijdelijk. Een stevig apparaat is gemaakt van kwaliteitsmateriaal, heeft een goed gewicht, en voor bonus punten moet het ook spatwaterdicht zijn. Controleer voor een laptop of het bestand is tegen herhaaldelijk openen en sluiten.

2. DRAAGBAARHEID

Als uw kind zijn apparaat veel moet dragen, of het nu naar of van school is of tussen klaslokalen, is de grootte en zwaarte van belang. Een laptop van 2 kg is een echte last om aan een rugzak toe te voegen. Een klein apparaat betekent natuurlijk ook een klein scherm. Een tablet met een monitor van 8 inch zal bijvoorbeeld te klein te zijn voor sommige educatieve apps.

3. BETAALBAARHEID

Niet te onderschatten is, dat de grootste zorg van een ouder meestal de kosten zijn. Hoe ouder een kind, hoe meer u moet overwegen uit te geven. Voor de basisschool zou de bovengrens rond de 600€ moeten liggen, terwijl een 16-jarige bijvoorbeeld beter een laptop van rond de 1500 € kan gebruiken.

4. PERFORMANCE

Elk apparaat moet op zijn minst toegang tot internet geven en basisapps kunnen gebruiken. Oudere tieners hebben wellicht meer computerbehoeften die veel meer middelen eisen. Zij kunnen het moeilijk krijgen als hun apparaten oud, goedkoop en zwaar zijn. Tenzij u veel geld uitgeeft, gaat meer benodigde capaciteit meestal gepaard met een kortere batterijduur, dus zorg ervoor dat het apparaat tenminste zes uur op een dag meegaat (het kan een gedoe zijn om de laptop op school aan te moeten sluiten).

¹<https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/325147/WHO-NMH-PND-2019.4-eng.pdf>

Als kinderen een eigen apparaat krijgen, bestaat het risico dat zij meer tijd aan dergelijke apparaten besteden dan gezond is. Onbeperkte schermtijd kan aanzienlijke gevolgen hebben voor de onmiddellijke en toekomstige gezondheid van kinderen. Vooral voor kinderen onder de 5 jaar moet de schermtijd bewust worden gereguleerd om onnodige schade te voorkomen.

Ouders moeten dus nagaan wat wel en niet noodzakelijke schermtijd is: zit het kind 4 uur per dag alleen op het scherm om zijn huiswerk voor te bereiden, of is 3 uur daarvan recreatief vrij gebruik? Als dit laatste het geval is, is dit dan een redelijke tijdsduur? Heeft het kind bijvoorbeeld nog voldoende tijd en energie om te sporten, te slapen en te eten? **Eerlijk, open en tweezijdig communicatie tussen ouders en hun kinderen is essentieel** om dit evenwicht te garanderen (net als op elk ander gebied van het gezinsleven).

Het is belangrijk het verschil te begrijpen tussen passieve schermtijd, wanneer het kind voor een scherm zit en passief kijkt, en actieve schermtijd, wanneer het scherm wordt gebruikt voor communicatie, het zoeken naar informatie, interactie, enz. De aanbevelingen van de WHO houden rekening met dit verschil door een strikte beperking te adviseren van sedentaire schermtijd en een veel ruimere geadviseerde schermtijd bij actief gebruik. Het is ook van cruciaal belang dat de ouders bij hun kinderen zijn wanneer zij een scherm gebruiken. Zelfs het kijken naar een tekenfilm kan actieve schermtijd worden door discussie, door na te spelen wat er op het scherm gebeurt, door mee te zingen, enzovoort.

Bovendien moet in alle gevallen van schermtijd rekening worden gehouden met de wijze van gebruik: het scherm mag niet te fel zijn, het kind mag niet gedurende langere perioden zonder pauze naar het scherm staren en de fysieke positie voor het scherm moet ideaal zijn (goede rugsteun, voldoende afstand, enz.) Het aannemen van gezonde gewoonten in verband met de “werk”-omgeving van het kind kan later gezondheids- en mobiliteitsproblemen helpen voorkomen. Voor schoolgaande kinderen is het van cruciaal belang dat er zowel op school als thuis een geschikte leeromgeving is. Ouders moeten er rekening mee houden dat de digitale technologie de vereisten hiervoor heeft veranderd, en eisen dat scholen ook dienovereenkomstig veranderen.

LEERPLATFORMS

In het onderwijs wordt een groot aantal digitale instrumenten gebruikt. In sommige gevallen wordt hetzelfde complexe platform voor verschillende doeleinden gebruikt (bv. interne communicatie binnen de klas, delen van taken en hun oplossingen en evaluatie). Het gebruik van een zeer complex platform heeft het voordeel van één enkel toegangspunt, maar ook het potentiële gevaar van te veel informatie die door één gegevensbeheerder wordt verzameld. Tegelijkertijd betekent het gebruik van een aantal instrumenten tegelijk dat er meerdere toegangspunten zijn (met mogelijk verschillende inloggegevens) en een mogelijk gebrek aan gegevensoverdraagbaarheid kan leiden tot een grotere werklust of gemiste informatie.

Er zijn twee hoofdtypen platforms, die beide veel worden gebruikt:

- Instrumenten die specifiek voor het onderwijs zijn ontwikkeld.
- Algemene hulpmiddelen die geschikt zijn voor onderwijsdoeleinden, maar daar niet specifiek voor zijn ontworpen.

Soms hebben algemene aanbieders gespecialiseerde platforms voor het onderwijs, maar de gegevensverwerking is vaak nog gekoppeld aan de hoofdplatforms (bv. Google Classroom).

De overgrote meerderheid van de tools werkt op een soort online platform, wat betekent dat **de gegevens worden geüpload op een server van een derde partij en door die partij, namelijk het bedrijf dat de dienst exploiteert, worden behandeld. Voor ouders is het van cruciaal belang te weten wat er gebeurt met de door hun kinderen gedeelde gegevens**, of het nu gaat om gevoelige, persoonlijke gegevens zoals namen, foto's of e-mailadressen, of om gegevens die over het algemeen niet als "gevoelig" worden beschouwd, bijvoorbeeld schriftelijke schooltaken. **Het is echter vaak erg moeilijk om deze informatie te verkrijgen.** Als het gaat om platforms die de school wil gebruiken, kunnen en moeten ouders eisen dat deze informatie door de school wordt verstrekt. Als het gaat om platforms die kinderen zelf willen gebruiken of die ouders met hun kinderen willen gebruiken, moet deze informatie bewust worden opgevraagd.

Het is moeilijk om volledig op de hoogte te zijn van alle beschikbare platforms. In de context van de school zijn er enkele **belangrijke elementen waarmee rekening moet worden gehouden**. Als de school over een van deze elementen geen informatie verstrekt, moeten de ouders actief de relevante vragen stellen. Enkele overwegingen:

- Is het gekozen platform volledig functioneel **zonder dat er kosten aan verbonden zijn**? Als er een optie is voor gratis gebruik, zijn er dan advertenties of andere commerciële elementen waar u rekening mee moet houden? Als het niet gratis is, wie betaalt er dan, rekening houdend met inclusiviteit?
- Is het platform goedgekeurd voor **schoolgebruik**? Zo niet, is het echt nodig om het te gebruiken?
- **Als er van het ene naar het andere platform wordt overgestapt**, is er dan voldoende informatie die de noodzaak van deze overstap aantoont? Hoe worden de gegevens die vóór de verandering zijn verzameld (bv. het eerdere werk van de kinderen) overgezet naar het nieuwe platform?
- Wat zijn de **potentiële voordelen en gevaren van het gebruik van een bepaald platform**?

Deskundigen op het gebied van digitalisering in het onderwijs hebben voor het COVIDEA² initiatief en Digital with Purpose³ een vrij uitgebreide lijst van verschillende beschikbare platforms verzameld. De lijst staat als bijlage aan het eind van dit document. De lijst is opgesteld in 2021, dus recentelijk geopende platforms staan er mogelijk niet op.

²<https://www.foggs.org/covidea/>

³<https://digitalwithpurpose.org/>

SOCIALE MEDIA

In de digitale wereld is er weinig speelruimte rond de socialemediaplatforms. Ze vormen een **integraal onderdeel van persoonlijke communicatie, marketing en de meeste andere dingen** die men kan bedenken.

Sociale mediaplatforms zijn online platforms die een ruimte bieden **om inhoud te delen en te bekijken**. De vorm, de wijze en de publiciteit van de gedeelde inhoud verschillen sterk per platform. Hun belangrijkste gemeenschappelijke kenmerk is echter dat alle gebruikers dezelfde soort inhoud met elkaar kunnen delen die andere gebruikers kunnen zien.

De leeftijd waarop kinderen zich gaan bezighouden met dergelijke platforms daalt snel. Terwijl enkele jaren geleden (pre)tieners het jongste publiek van sociale media vormden en er weinig inhoud op hen gericht was, rekenen hele platforms tegenwoordig op kinderen vanaf de basisschoolleeftijd om hun bedrijf succesvol te maken. Daarom moeten ouders zich bewust zijn van wat sociale media zijn, en van de voordelen en risico's ervan.

De eerste beslissing, die in het ideale geval gezamenlijk door het kind en de ouder wordt genomen, betreft **de werkelijke leeftijd waarop het kind zich op sociale media registreert**. Vele platforms passen de voorschriften toe van een Amerikaanse wet genaamd COPPA (die niet geldig is in Europa), en staan bijgevolg niet toe dat kinderen jonger dan 13 jaar zich registreren. In dit verband moeten ouders een belangrijke beslissing nemen. Wanneer hun kind zich wil registreren, kunnen zij ermee instemmen de geboortedatum van het kind te wijzigen, of registratie weigeren voordat het 13 jaar wordt. Het is belangrijk te weten dat een ouder die niet instemt met **vervroegde registratie**, hoogstwaarschijnlijk gewoon niet zal weten dat hun kind is geregistreerd; het is dus raadzaam om in te stemmen met (maar niet proactief aan te bieden) vervroegde registratie. Dit maakt het voor de ouder mogelijk om zich bezig te houden met **de verkenning van sociale media door het kind**. Tegelijkertijd **roept dit enkele zorgen op voor later gebruik**. Aangezien de meeste platforms geen wijziging van de geboortedatum toestaan, zullen kinderen al voor hun echte 18e verjaardag toegang hebben tot inhoud gericht op volwassenen, zoals betaalde diensten of onbeperkte uitnodigingen voor evenementen.

Ouders moeten hun kinderen ook leren respectvol om te gaan met sociale media. Een aspect daarvan zijn **inloggegevens** die geen enkele ouder van zijn kind mag eisen, omdat ze deel uitmaken van het recht van het kind op privacy. Als ze vrijwillig worden gedeeld, moet dat met mate gebeuren en moet elke vorm van “controle” worden vermeden. Een ander aspect is de **interactie tussen ouder en kind in sociale media**. In het algemeen is het in orde om een bericht van uw kind of een bericht waarin het is “taggs “ te “liken”, maar u moet “moederlijk” of “vaderlijk” commentaar vermijden. U moet zich ervan bewust zijn dat het geen privégesprek is, en het is het beste als u elke online-interactie offline afspreekt voordat u deze post.

Sommige platforms, zoals Instagram en Twitter, staan het delen van **verschillende soorten inhoud** toe. Van tekstberichten via afbeeldingen tot video's, gebruikers kunnen alle inhoud creëren en delen die ze willen, zolang de voorwaarden van het platform in kwestie dat toestaan. Andere platforms, zoals YouTube en TikTok, zijn juist gespecialiseerd in video-inhoud: gebruikers kunnen video's delen en bekijken, en onder deze video's in de commentaarsectie met anderen communiceren.

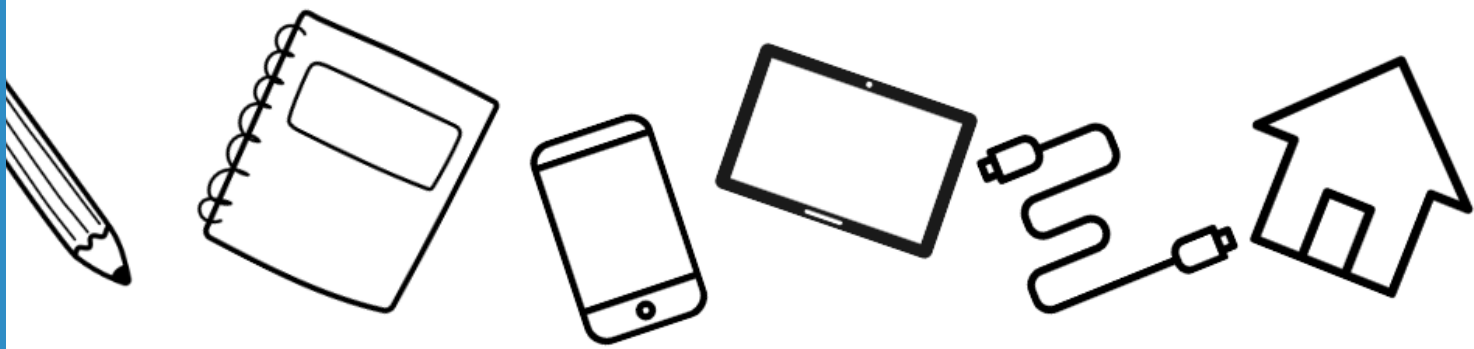
Er zijn **twee belangrijke aspecten van sociale media** waarvan de ouder zich bewust moet zijn: **wat het kind kan zien en wat het kan delen**. Wat het eerste aspect betreft, potentieel schadelijke of verontrustende inhoud is helaas niet onbekend op sociale media. Zo worden op deze platforms vaak grafisch geweld en seksueel getinte beelden geplaatst. Op verschillende leeftijden kan het meer of minder gepast zijn voor een kind om voor de keuze te staan zich met dergelijke inhoud bezig te houden. Een 13-jarige weet misschien wel dat hij niet op een duidelijk gewelddadige video moet klikken, maar een klein kind kan per ongeluk op inhoud aanlopen die hem of haar van streek kan maken.

Het tweede aspect is wat het kind deelt. Als algemene regel geldt dat alles wat online is gedeeld voor altijd “out there” is. Het delen van een een persoonlijke video kan volkomen onschuldig zijn, maar het delen van dezelfde video met persoonlijke informatie, zoals adres- of creditcardgegevens op de achtergrond, is veel gevaarlijker.

Daarom **moeten ouders ervoor zorgen dat kinderen de mogelijke gevolgen begrijpen van wat ze delen**. Het delen van persoonlijke informatie kan net zo schadelijk zijn als het delen van een video die bedoeld is om iemand belachelijk te maken, en het kind moet thuis leren waarom beide moeten worden vermeden. Aan de andere kant moeten ouders zich bewust zijn van het risico dat sociale media kunnen vormen, zelfs als hun kind er geen gebruik van mag maken: inhoud van het kind kan nog steeds worden gedeeld zonder zijn of haar toestemming.

1

2

Een ander belangrijk aandachtspunt bij wat het kind deelt, is **met wie het wordt gedeeld**. Op vrijwel alle sociale mediaplatforms kunnen gebruikers hun privacy-instellingen wijzigen. Dit beïnvloedt wie de inhoud kan zien en/of ermee kan interageren. Ouders moeten ervoor zorgen dat kinderen begrijpen met wie ze inhoud delen, en welke gevolgen dit kan hebben. Een video die vandaag op sociale media wordt gedeeld, kan over tien jaar weer opduiken, en dan is hij misschien niet meer zo leuk of grappig.

Daarnaast moet worden gewezen op het fenomeen “**grooming**”: kinderen kunnen online worden benaderd door volwassenen die proberen emotionele relaties met hen aan te knopen, vaak met het oog op seksueel misbruik of andere criminele activiteiten. Daarom **is het ten eerste belangrijk dat er tussen de ouder en hun kind een open communicatie** bestaat over de vriendenkring van het kind, zodat verdachte nieuwe vrienden kunnen worden besproken. Ten tweede is het belangrijk dat deze open communicatie vrij van oordeel is, zodat het kind eventuele zorgen of twijfels over zijn online-interacties kan uiten - waardoor grooming kan worden voorkomen.

Voor extreme gevallen, zoals het voorkomen van betrokkenheid bij strikt volwassen inhoud, staan veel platforms toe dat ouderlijk toezicht wordt geïnstalleerd, maar sommige van deze ouderlijke controles zijn niet in overeenstemming met de regelgeving inzake kinderrechten, dus je moet voorzichtig zijn bij het gebruik ervan⁴. Sommige platforms hebben ook ingebouwde systemen voor de bescherming van minderjarigen: Snapchat, bijvoorbeeld, staat alleen toe dat profielen van volwassenen openbaar zichtbaar zijn voor iedereen. Deze instelling is niet beschikbaar voor kinderen. Het platform heeft ook een verbeterd centrum voor ouderlijk toezicht geïntroduceerd, waar ouders kunnen controleren met wie kinderen communiceren, maar niet waarover.⁵ Hoe dan ook, de beste en veiligste manier om de risico's die kinderen online kunnen lopen te beperken, is de communicatie open en eerlijk te houden.

Wanneer we het hebben over inhoud voor volwassenen, moeten we **pornografische inhoud** vermelden. Als u met uw kinderen praat over de gevoelige onderwerpen gerelateerd aan seks en pornot, is de kans groter dat u schade voorkomt dan door een verbod.

⁴ Deze platforms zijn voornamelijk gevestigd in de VS, waar de rechten van het kind niet worden beschermd door het VN-Verdrag, terwijl ze in alle andere landen wel worden beschermd.

⁵ <https://snap.com/en-US/safety-and-impact/post/family-center>

DIGITALISERING EN BASISVAARDIGHEDEN

Lezen, schrijven en rekenen worden beschouwd als de basis voor de meeste andere vaardigheden, zowel academische als dagelijkse. Het is dus een belangrijke zorg voor alle opvoeders, inclusief ouders, dat de digitalisering de ontwikkeling van vaardigheden niet belemmert. Er is veel bezorgdheid, vaak gevoed door artikelen in de massamedia, hierover. Dat is begrijpelijk, vooral in een realiteit waarin steeds meer kinderen die daadwerkelijk naar school gaan en hun basisopleiding afmaken, vertrekken zonder een passend niveau van deze basisvaardigheden.⁶

Er wordt echter zelden vermeld dat digitale technologie, mits goed gebruikt, de verwerving van deze vaardigheden kan ondersteunen. Er zijn adaptieve programma's die het voor het kind mogelijk maken om gebieden waarin het fouten heeft gemaakt te oefenen. Ook bieden veel programma's ontwikkeling van vaardigheden en oefening in een speelse manier die aantrekkelijker is voor kinderen. Gegamificeerde oplossingen (die spelachtige kenmerken kunnen hebben, maar dat is niet noodzakelijk het geval) zijn effectief gebleken omdat ze voor velen boeiender en interessanter zijn, en de meeste gegamificeerde leeroplossingen digitaal zijn.

⁶ Dit is het resultaat van onderzoek dat de World Bank heeft gepubliceerd onder het thema 'the Global Learning Crisis'.

DIGITAAL LEZEN

Er is veel controverse over lezen op digitale apparaten, en **de gevolgen van het gebruik van schermen en internet voor het lezen**. De twee belangrijkste, schijnbaar tegengestelde berichten spreken elkaar niet tegen. Enerzijds lijkt het duidelijk dat kinderen minder boeken lezen sinds ze digitale hulpmiddelen gebruiken. Anderzijds lezen ze veel meer tekst, meestal kortere, als ze tijd op het internet doorbrengen. Er wordt meer **“utilitair” gelezen en minder gelezen voor artistieke waardering**. Kinderen raken minder geïnteresseerd in het lezen van lange teksten, vaak in een taal die voor hen niet erg gemakkelijk te begrijpen is. Tegelijkertijd omvat het online uitvoeren van dagelijkse leestaken vaak aanvullende informatie, alternatieve presentaties zoals voorlezen of vereenvoudigde tekst. **Ouders moeten ook aandacht besteden aan de introductie van literaire teksten aan hun kinderen**. De beste vorm is om ze elke dag voor te lezen, en deze gewoonte vol te houden tot lang nadat ze hebben leren lezen. Het kan heel gemakkelijk een **dagelijks ritueel worden voor het gezin**.

Lezen op een digitaal apparaat heeft veel voordelen, vooral als je bepaalde ingebouwde ondersteunende hulpmiddelen kent en gebruikt. Ten eerste kunt u het lettertype en de lettergrootte aanpassen. Dit helpt niet alleen degenen die problemen hebben met hun ogen, maar het kan ook nuttig zijn voor degenen met dyslexie. Het is bewezen dat zogenaamde sans-serif lettertypes (bijv. Arial, Calibri of Open Sans), waar de letters geen “voet” hebben, zijn voor hen gemakkelijker te lezen. Veel toestellen hebben een voorleesfunctie, die de lezer helpt de juiste uitspraak van een ingewikkelder woord te horen. Ook zijn er ingebouwde thesaurus- of woordenboekfuncties ter ondersteuning van het lezen van complexe teksten of teksten in vreemde talen.

Tegelijkertijd lijkt er voldoende bewijs te zijn dat het lezen van een boek op een scherm leidt tot minder diepgaand begrip en onderdompeling in de tekst.

SCHRIJVEN

Een ander punt ter discussie is het schrijven zelf. **Is het nodig om kinderen de juiste manier van het gebruik van een toetsenbord te leren als een typist?** Het antwoord op deze vraag is nee, hoewel veel scholen al een dergelijke opleiding geven aan kleinere kinderen. De meeste kinderen leren zelf heel snel typen, en een **zelfbedacht systeem is niet slechter dan de “typist”-versie**.

Moeten we nog wel handschriftonderwijs geven? Het antwoord is tweeledig. Er zijn benaderingen van het lees- en schrijfonderwijs waarbij kinderen in het begin alleen blokletters leren schrijven. **Je hebt vaardigheden nodig om je gedachten of informatie te noteren**, er zijn verschillende momenten waarop er geen touchscreen of toetsenbord beschikbaar is, dus dit is absoluut noodzakelijk. Er lijkt een verband te bestaan tussen dingen met de hand opschrijven en beter en duurzamer leren, en is een handschrift over het algemeen sneller dan het schrijven van blokletters.

Digitaal schrijven kan een correcte spelling ondersteunen als er een goede spellingscontrole in zit. Tegelijkertijd hebben voorspellende invoermethoden en autocorrectie het minder belangrijk gemaakt om een correcte spelling te leren. Maar waarschijnlijk heeft iedereen hilarische ervaringen met autocorrectie, dus het blijft nuttig om een correcte spelling te leren - of het nu gaat om een getypte of een handgeschreven tekst.

ARITHMETISCH

Hoewel het digitale tijdperk hulpmiddelen heeft gebracht die vaak voor je rekenen, **blijft het nodig om elementaire rekenvaardigheden te leren en het gebruik ervan te oefenen.** We hebben allemaal wel eens de caissière ontmoet die op de machine vertrouwt bij het teruggeven van 50 cent op je biljet van 5 euro als je voor een stuk van 4,50 betaalt. Maar we hebben ook meegemaakt dat te veel vertrouwen, gecombineerd met een fout bij de invoer (het aangeven van een biljet van 50 euro in plaats van 5 euro) leidt tot verlies voor de klant of de caissière. We zien ook steeds vaker dat iemand niet genoeg contant geld bij zich heeft om alle boodschappen te betalen. Om dit te voorkomen is het belangrijk om te leren schatten. Nu er steeds meer financiële producten online beschikbaar komen, **is het van het grootste belang om percentages, wisselkoersen en soortgelijke begrippen te begrijpen.** De lijst kan nog veel langer zijn.

Digitale hulpmiddelen en op de leeftijd afgestemde programma's kunnen het leren van rekenen plezierig maken, waardoor het wijdverbreide beeld van wiskunde als een moeilijk schoolvak kan worden doorbroken. Er zijn verschillende hulpmiddelen die leerlingen ondersteunen op gebieden waarin zij ondersteuning nodig hebben, waarbij speelse of minder speelse oefenopgaven worden gemaakt voor zwakkere gebieden, terwijl tijd wordt bespaard om niet zo veel te oefenen waar de leerling al goed in is. Het gebruik van digitale technologie maakt het ook mogelijk om op een heel niet-schoolse manier vaardigheden aan te leren, waarbij vaak niet het gebied van de ontwikkeling van vaardigheden wordt genoemd, maar bijvoorbeeld breuken op een speelse manier worden aangeleerd.

CODERING

Programma's op digitale apparaten zijn gebaseerd op code. De code die op de achtergrond draait wordt geschreven door ontwikkelaars. De code wordt in wezen gelezen door het beschikbare gereedschap dat vervolgens handelt volgens de instructies die de code bevat. Vanaf het opstarten van een browser of een videospel via interactie ermee tot het afsluiten of beëindigen ervan, definieert de code wat een programma doet en hoe het dat doet.

Leren coderen kan veel voordeel opleveren. Niet alleen is het een gewilde vaardigheid op de arbeidsmarkt, maar het vereist ook praktisch toegepast logisch denken en het stimuleert het aannemen van een probleemoplossende mentaliteit. Als zodanig kan het een geweldige vaardigheid zijn om op jonge leeftijd te leren. Geniale oplossingen vloeien vaak al in een vroeg stadium voort uit codering, zoals de automatisering van kleine onbelangrijke taken.

Van ouders mag natuurlijk niet worden verwacht dat zij leren coderen alleen omdat hun kind dat doet. Maar het begrijpen van de basisprincipes van wat ze doen of het kind vragen om te laten zien waar ze aan werken, kan het vertrouwen en de openheid tussen ouder en kind vergroten. Bovendien kunnen ouders merken dat de basisbeginselen van coderen hen helpen problemen vanuit een nieuw perspectief te benaderen en hun logica aan te scherpen.

Tegelijkertijd zijn veel coderingsprogramma's voor kinderen niet expliciet gekoppeld aan computerprogramming of programmeertalen, maar is het een manier om logisch denken en ontwerpprocessen aan te leren. Het kan van pas komen in veel alledaagse situaties, bijvoorbeeld het plannen van een weekmenu kan in de vorm van coderen. Veel jonge kinderen maken voor het eerst op speelse wijze kennis met codering, vaak met behulp van digitale apparaten die geen scherm hebben; de populairste zijn momenteel Bee-Bots en Lego Robotics. Veel scholen voeren dergelijke programma's uit. Het systematische denken dat voor codering nodig is, is vooral gunstig voor kinderen met leermoeilijkheden. Leren met een Bee-Bot betekent echter niet noodzakelijk dat je een computerprogrammeur wordt.


```
if ($(window).scrollTop() > header1_initialDistance) {
  if (parseInt(header1.css('padding-top'), 10) == header1_initialPadding) {
    header1.css('padding-top', '' + $(window).scrollTop() - header1_initialDistance + header1_initialPadding + 'px');
  }
} else {
  header1.css('padding-top', '' + header1_initialPadding + 'px');
}

if ($(window).scrollTop() > header2_initialDistance) {
  if (parseInt(header2.css('padding-top'), 10) == header2_initialPadding) {
    header2.css('padding-top', '' + $(window).scrollTop() - header2_initialDistance + header2_initialPadding + 'px');
  }
} else {
  header2.css('padding-top', '' + header2_initialPadding + 'px');
}
```

GAMING EN LEREN

Naast educatieve en sociale toepassingen is interactief entertainment nog een ander (maar niet noodzakelijkerwijs afzonderlijk) mogelijk gebruik van de digitale wereld. Er zijn talloze spelletjes beschikbaar voor tablets, laptops en smartphones. Sommige van deze spellen zijn online, andere offline.

Online-spellen worden in de meeste gevallen samen met andere spelers gespeeld: zo spelen twee voetbalteams tegen elkaar, elk bestuurd door een echte persoon, thuis achter een scherm. Vaak kunnen spelers met elkaar communiceren via tekstberichten en “voice chat” (in wezen telefoongesprekken geïntegreerd in het spel), zelfs als ze elkaar niet kennen. Dit kan het leren van talen en sociale vaardigheden bevorderen, omdat kinderen de kans krijgen samen te werken met anderen die misschien anders denken of een heel andere taal spreken.

In **offline (en sommige solitaire online) spellen** is de enige echte persoon die actief is in het spel de gebruiker, hoewel er misschien voorgeprogrammeerde personages zijn waarmee kan worden gecommuniceerd. In steeds meer spelletjes stelt kunstmatige intelligentie (“AI”) de voorgeprogrammeerde personages in staat te reageren op het gedrag van de gebruiker en zo de wereld dynamisch vorm te geven.

Zowel online als offline games **bieden enorme mogelijkheden om te leren. Van het oplossen van problemen via creatief denken tot het werken in teamverband of het leren van een vreemde taal**, verschillende games kunnen **helpen om leren leuk te maken**, en zelfs om vaardigheden aan te scherpen die scholen over het algemeen slecht kunnen aanleren.

Wellicht het bekendste voorbeeld op dit moment **Minecraft** blijkt te zijn, een spel dat zowel offline als online spelen mogelijk maakt. De gebruiker kan grondstoffen verzamelen, huizen bouwen en een enorme wereld met een eigen verhaal verkennen. Door samen te werken kunnen gebruikers van alles bouwen, van een huis aan een meer tot een drijvend kasteel. Om dit te bereiken moeten ze echter hun koers plannen, taken verdelen en samenwerken om vooruitgang te boeken en problemen te voorkomen. Dit zijn allemaal vaardigheden van onschatbare waarde - en dat voor het leven. Het zijn ook vaardigheden die veel gemakkelijker te leren zijn op een vrijwillige, onderhoudende manier dan achter een schoolbank.

Hoewel deze spellen enkele van dezelfde risico's inhouden als de hierboven besproken sociale media (het delen van informatie en interactie met vreemden), kunnen ze van onschatbare waarde zijn voor de ontwikkeling van kinderen. Gezonde spelgewoonten kunnen gunstig zijn voor de opvoeding van het kind en kunnen ook de belangstelling wekken voor gebieden waar het nog niet eerder van gehoord heeft (zoals bijvoorbeeld archeologie).

Bovendien kan gaming, net als sociale media, verslaving veroorzaken bij personen die daartoe geneigd zijn. Ouders moeten zich bewust zijn van de gamegewoonten van hun kinderen om ervoor te zorgen dat er geen negatieve gewoonten ontstaan. Hoewel het vaak **gemakkelijk te voorkomen is** - vooral door ervoor te zorgen dat uw kind een diversiteit aan activiteiten in zijn leven heeft - is een verslaving aan gamen (net als alle andere, zoals sociale media) moeilijk te overwinnen. Gamen moet worden erkend vanwege de potentiële voordelen ervan, maar het moet wel op de juiste plaats worden behandeld: een vorm van vermaak die niet ten koste mag gaan van iemands gezondheid en verplichtingen in het echte leven. Het is echter ook belangrijk te vermelden dat af en toe een hele dag computerspelletjes spelen (bijvoorbeeld op een bijzonder stormachtige dag) niet tot verslaving leidt.

Natuurlijk zijn **sommige spelletjes niet geschikt voor alle leeftijdsgroepen**. Grafische spellen kunnen kinderen van streek maken en sommige puzzelspellen kunnen gewoonweg te ingewikkeld zijn. Door microtransacties (aankopen voor kleine bedragen voor beloningen in het spel) kunnen kinderen onbedoeld financiële problemen voor hun gezin veroorzaken. Bovendien bevatten sommige spellen 'loot boxes', of andere spelmechanismen die gokken voorstellen in een niet-gokspel, die willekeurige virtuele items bevatten. Sommige landen beschouwen dit als een soort gokken en hebben het daarom aan regels gebonden.

Tegelijkertijd bevatten sommige spellen elementen die bijdragen tot **de ontwikkeling van financiële vaardigheden**, een belangrijke competentie die vaak niet op school wordt ontwikkeld. Veel games maken het mogelijk om te leren omgaan met budgetten, inzicht te krijgen in verdienen en uitgeven, je kunt bijvoorbeeld je outfit of gereedschap verbeteren als je genoeg virtueel geld verdient door te klussen.

Er moet ook rekening worden gehouden met de opkomende trend van op **virtual reality** gebaseerd amusement. Via virtual reality ("VR")-brillen (meestal accessoires bij computers of spelconsoles) is een toenemend aantal interactieve en niet-interactieve amusementsinhouden beschikbaar. Kinderen kunnen in de verleiding komen om deze virtuele werelden te betreden en eisen daarom dat hun ouders hun de nodige hardware ter beschikking stellen. VR heeft over het algemeen hoge toegangskosten (zowel de apparaten en de digitale inhoud zijn duur), en is vaak moeilijker te navigeren dan "traditionele" accessoires zoals printers, wat ouders toezicht moeilijk kan maken.

Ze bieden ook een ander niveau van bewerking dan andere digitale apparaten, aangezien de werkelijke ruimte rond de gebruiker de virtuele wereld lijkt te zijn terwijl hij de bril draagt. Kinderen moeten eraan herinnerd worden dat VR, ongeacht de onderdompeling, los staat van de werkelijkheid. Aangezien de gebruikers tijdens het gebruik hun omgeving niet zien, is het gebruik van een VR-bril bovendien vatbaar voor ongelukken.

Gelet op het voorgaande **moeten ouders op een basisniveau vertrouwd raken met wat hun kinderen spelen om ervoor te zorgen dat het spel in kwestie veilig is**. Bovendien kunnen ouders door de basisbeginselen van de interesses van een kind te leren kennen, meer met hun kinderen omgaan, wat op zijn beurt een positief effect kan hebben op hun relatie. Als een ouder een stap verder wil gaan en samen met zijn kind wil spelen, kan dit een band scheppen die zelfs afstand niet verhindert.

KRITISCH DENKEN EN MASSA MEDIA

In de digitale wereld wordt informatie gepubliceerd en gedeeld in een voorheen onvoorstelbaar tempo. Als er ergens in de wereld iets opmerkelijks gebeurt, kunnen de massamedia die daarover berichten binnen enkele minuten beschikbaar zijn op de andere helft van de wereld. Via tv, radio en vooral internet (en met name via de sociale media) **kan nieuws zich razendsnel verspreiden**. Bovendien kan door de ongecontroleerde en gedecentraliseerde aard van het internet vrijwel iedereen zijn gedachten en standpunten delen, hoe onjuist of zelfs gevaarlijk die ook mogen zijn.

Vanwege de enorme hoeveelheid informatie die online beschikbaar is, is **kritisch denken, het vermogen om de betrouwbaarheid en het waarheidsgehalte van elke informatiebron te beoordelen, van essentieel belang**. Dit is een vaardigheid die niet alleen kinderen, maar ook volwassenen moeten leren en regelmatig moeten gebruiken. Het ontbreken van kritisch denken kan bijvoorbeeld leiden tot het aannemen van radicale opvattingen of gevaarlijke trends die zich aansluiten.

De authenticiteit van nieuws en andere informatiebronnen kan moeilijk te onderscheiden zijn. Facebook was bijvoorbeeld bekend om het gebrek aan maatregelen tegen nepnieuws.⁷ Ouders moeten bijzonder waakzaam zijn met betrekking tot trends die gericht zijn op een jong publiek. TikTok, bijvoorbeeld, werd bekritiseerd omdat het onvoldoende toezicht hield op trending video's die levensbedreigende inhoud aan kinderen mededelen⁸. **Kritisch denken moet van jongs af aan worden gestimuleerd en geoefend om bewuste - en veilige - burgers op te voeden.**

Alleen door ervoor te zorgen dat het kind zijn twijfels, zorgen of onbegrip over bepaalde informatie kenbaar maakt, zal het deze vaardigheid kunnen ontwikkelen. De gezinsomgeving is essentieel voor het stimuleren van kritisch denken, inclusief het in twijfel trekken van beslissingen van ouders, mocht het kind het er niet mee eens zijn. Hoewel ouders het natuurlijk niet altijd eens hoeven te zijn met de mening van kinderen, is luisteren naar hen van het grootste belang bij het bevorderen van een open en eerlijke omgeving die bevorderlijk is voor de ontwikkeling van kritisch denkvermogen.

Ouders worden vaak aan hun lot overgelaten wat kritisch denken betreft. Uit onderzoek blijkt dat leerkrachten niet erg goed zijn in kritisch denken, zij zijn bijvoorbeeld minder goed in staat feiten van meningen te scheiden, de basis van kritisch denken, dan de algemene bevolking. Ouders kunnen spelletjes spelen met hun kinderen om hun kritisch denkvermogen te bevorderen, maar we moeten ons realiseren dat volwassenen in het algemeen hier niet altijd even goed in zijn. Samen spelen kan ertoe leiden dat zowel ouders als kinderen hun vaardigheden ontwikkelen. Er zijn talrijke **online initiatieven** in vele talen waarmee je je vermogen om de juistheid van massamedia-inhoud te beoordelen kunt testen. Tegelijkertijd kunt u ook **offline activiteiten** introduceren, zoals debatten of het samen plannen van activiteiten/uitstapjes waarbij u de kinderen informatie laat verzamelen.

⁷ <https://www.forbes.com/sites/traversmark/2020/03/21/facebook-spreads-fake-news-faster-than-any-other-social-website-according-to-new-research/>

⁸ <https://www.nytimes.com/2022/07/06/technology/tiktok-blackout-challenge-deaths.html>

PESTEN EN CYBERPESTEN

Mensen hebben de neiging om over elkaar te oordelen en zich onvriendelijk te gedragen. Kinderen vormen daarop geen uitzondering. In de meest voorkomende vorm pesten kinderen elkaar: ze treiteren, beledigen, bedreigen of dwingen elkaar voor een of andere veronderstelde status of gewoon voor het plezier.

Digitale werelden maken dit probleem complexer en wijder verspreid. Dit is deels te wijten aan de onderlinge verbondenheid van het internet, waardoor vreemden virtueel met elkaar kunnen communiceren. Voor een groot deel, het is echter vanwege het potentieel voor anonimiteit en pseudonimiteit in onlinediscussies. Gebruikers hebben vaak de mogelijkheid - soms tegen de voorwaarden van het betreffende platform in - om hun echte identiteit te verhullen. Van achter zo'n masker kan cyberpesten veel meedogenlozer en kwetsender worden dan wanneer een dader realistisch gezien moet vrezen voor een mogelijke terugslag.

Cyberpesten kan allerlei vormen aannemen; de mogelijkheden zijn vrijwel - en helaas - eindeloos. Klasgenoten of voetbalteamgenoten kunnen nare praatjes verspreiden of vernederende foto's laten rondgaan. Bedreigingen kunnen worden geuit in privéberichten of worden gedeeld met een breder publiek.

Uiteraard is de mate waarin cyberpesten in het openbaar gebeurt van invloed op hoe gemakkelijk een ouder er kennis van kan nemen. Een kind kan wat het als gênant beschouwt privéberichten voor zichzelf houden, maar als er in een schoolgroep bedreigingen worden geuit, kunnen de leerkrachten de ouder op de hoogte brengen. **Ouders moeten voorbereid zijn om dergelijk nieuws te horen en te verwerken, want cyberpesten is wijdverspreid en bijna onmogelijk te voorkomen.**

Cyberpesten kan plaatsvinden in vrijwel elke digitale omgeving: van online klaslokalen via videospelletjes tot, met name, sociale media. Ouders moeten zich dus bewust zijn van de zeer reële mogelijkheid dat hun kind op een bepaald moment geconfronteerd zal worden met cyberpesten tijdens de tijd die het online doorbrengt. In dergelijke gevallen moeten kinderen zich op hun gemak voelen als ze bij de ouder om troost en/of hulp komen vragen. Ook hiervoor is open en eerlijke communicatie essentieel.

Ouders kunnen ook geconfronteerd worden met de situatie waarin zij erachter komen **dat hun eigen kind iemand cyberpest.** In dergelijke gevallen moet de schade die cyberpesten veroorzaakt met het kind worden besproken om herhaling te voorkomen. De betrokkenheid van het kind bij dergelijk gedrag kan het gevolg zijn van druk van leeftijdsgenoten, wat het pesten niet excuseert maar vaak wel verklaart het gedrag. **Pesten is echter een aangeleerd gedrag,** meestal geleerd van een volwassene die de kinderen vertrouwen. Cyberpesten wordt **meestal voorafgegaan door offline pesten,** meestal van de toekomstige. In dit verband is het belangrijk dat de ouder in grote lijnen weet met wie zijn kinderen tijd doorbrengen - en wat zij samen doen. De ouder moet echter niet elk detail willen weten van elke interactie die hun kind heeft, omdat dit waarschijnlijk tot liegen en oneerlijkheid zal leiden.

**WAT TE DOEN ALS
ER NIEUWE
ONTWIKKELINGEN ZIJN**

Het huidige hulpmiddel voor ouders werd afgerond in het najaar van 2022. Tegen de tijd dat u dit leest, zijn er misschien nieuwe hulpmiddelen, nieuwe apparaten die “iedereen” gebruikt, nieuwe gebieden die gedigitaliseerd zijn. **Enkele tips** om hier meer over te weten te komen:

- 1** Bekijk de pagina's van de **klantenondersteuning** en vooral het gedeelte “voor ouders”. Aarzel niet om schriftelijk contact op te nemen met de klantenservice als u twijfelt.
- 2** **Raadpleeg de leerkracht** als het op de school is ingevoerd, en zorg ervoor dat zij de antwoorden op uw vragen hebben - dat wil zeggen dat zij weten wat zij willen gebruiken. Als de leerkrachten geen antwoorden hebben, geef dan geen toestemming voor het gebruik van de nieuwe technologie.
- 3** Zoek steun in **groepen voor ouders**.
- 4** **Verken samen met uw kind** - zij kunnen het misschien beter gebruiken, en hen vragen om het uit te leggen doet hen ook bij stil te staan en na te denken.
- 5** Als u iets **leest** op sites van massamedia, zorg er dan voor dat de bronnen betrouwbaar zijn en dat de elementen die in een artikel worden gepresenteerd niet door de journalist uit hun context zijn gehaald. Wees u ervan bewust dat artikeltitels vaker wel dan niet misleidend zijn om aantrekkelijker te maken.

**DIGITALE
BETREKKINGEN
TUSSEN SCHOLEN EN
OUDERS**

De beschikbaarheid van **digitale hulpmiddelen** heeft de communicatie in twee richtingen tussen scholen en ouders makkelijker gemaakt. Veel scholen hebben een communicatiebeleid ingevoerd dat er voor **zorgt voor een evenwicht tussen online en offline en tussen real-time en asynchrone communicatie**. (Het hulpmiddel voor schoolleiders in het kader van het SAILS-project helpt scholen hierbij. U kunt ook schoolleiders adviseren om het te lezen).

Digitale technologie kan **problemen oplossen** zoals tijdgebrek of ouders die de taal van de leerkrachten niet spreken. Een gezond evenwicht is echter noodzakelijk, aangezien digitale communicatie nog niet het niveau heeft bereikt waarop **zij een persoonlijke ontmoeting kan vervangen**. Zelfs de beste hulpmiddelen voor teleconferenties schieten tekort om bijvoorbeeld lichaamstaal uit te zenden.

Communicatie is ook onmiddellijk, wat leidt tot veel ongemakkelijke momenten en situaties. Eerst en vooral **is het moeilijk om te wachten en af te koelen**. Als je fysiek naar de school moet, kan zelfs een paar minuten wandelen tijd bieden om na te denken, en ben je misschien veel rustiger dan wanneer je de leraar ter plaatse belt. Natuurlijk kun je tijdens zo'n wandeling ook je stressniveau verhogen, maar over het algemeen is het beter om niet in een opwelling te handelen.

Zowel leerkrachten als ouders **vinden het vaak moeilijk om zichzelf te reguleren** en niet te verwachten dat de ander 24/7 beschikbaar is. Daarom is het **raadzaam samen een gedragscode op te stellen**, waarin wordt geregeld wanneer zowel ouders als leerkrachten telefonisch bereikbaar moeten zijn, hoe snel elke partij moet reageren op een sms of e-mail, en wat onmiddellijk moet worden meegedeeld. Zodra een dergelijke code beschikbaar is, moeten beide partijen zich eraan houden en ervoor zorgen dat zij zich aan deze wederzijdse afspraken houden.

Digitale technologieën maken echte participatie en communicatie in twee richtingen mogelijk. Vaak denken scholen dat ze communiceren als ze alleen maar **informatie sturen**, bijvoorbeeld in de vorm van een nieuwsbrief. **Dit is geen communicatie**, en ouders moeten dit duidelijk maken door vragen te stellen, te reageren op dergelijke nieuwsberichten en de leerkrachten te dwingen tot een echte tweerichtingscommunicatie uitwisseling. Het is een punt van overweging wanneer andere ouders erbij worden betrokken of wanneer alleen met een groep andere ouders. In veel landen zijn discussiegroepen van ouders op WhatsApp of Facebook, **het weglaten van de leraar wordt een serieuze uitdaging voor scholen**, omdat ze vaak niet alleen achter de rug van de leraar om discussiëren, maar ook de discussie baseren op gedeeltelijke informatie of informatie helemaal missen.

Een ander **belangrijk element van ouder-school communicatie is het kind**. Aangezien deze bron een benadering van kinderrechten bevordert, raden wij ten zeerste aan een **“niets over hen zonder hen”**-beleid te voeren, dus het kind altijd aanwezig te laten zijn in onze persoonlijke of virtuele communicatie. Hoezeer leerkrachten zich ook ongemakkelijk voelen als ouders hen buiten hun rug om bespreken, het is ook geen goed gevoel en ook niet gunstig voor het kind om buitengesloten te worden. Tegelijkertijd de aanwezigheid van een kind in alle ouderleerkrachtinteracties ook vaak dient als een bliksemafleider als de volwassenen hun boodschappen zorgvuldiger formuleren

SCHOOL-FAMILIE RELATIE PLATFORMS

Veel scholen hebben communicatieplatforms ingevoerd om ouders te **informer**en over cijfers, het inventariseren van afwezigheid, het informeren van ouders over onderwerpen die op school aan bod komen en het versturen van berichten naar elkaar. In sommige gevallen zijn er nationale initiatieven om een bepaald platform te gebruiken. Er zijn juridische en pedagogische overwegingen bij het gebruik van een dergelijk instrument.

Wanneer een school een dergelijk platform wil invoeren, moet zij **allereerst de toestemming van de ouders en de toestemming van het kind** verkrijgen voor het verstrekken van persoonsgegevens aan de aanbieder van het platform. Daartoe moeten zij een **duidelijk beeld geven van de omgang met gegevens**: wie exploiteert het platform, welke server wordt gebruikt om gegevens op te slaan, wie heeft eventueel toegang tot de gegevens van ouders en kind. Het is voorgekomen dat ouders de invoering van een dergelijk platform dat tot bezorgdheid over gegevensbescherming leidde (namelijk dat de overheid toegang zou kunnen krijgen tot gevoelige gegevens) konden voorkomen door uitdrukkelijk toestemming voor de gegevensverwerking te weigeren. Dergelijke conflicten kunnen worden voorkomen als de ouders worden betrokken bij de keuze van het platform en er gedetailleerde informatie beschikbaar is over de bovengenoemde onderwerpen.

Wat belangrijk is om te weten, is dat **de school geen gegevens over het kind of de ouders mag opslaan die niet absoluut noodzakelijk zijn**. Dit is een hoofdbeginsel van de Europese regelgeving inzake gegevensbescherming, vastgelegd in de GDPR. Het verwerken van gegevens en informatie “voor het geval het van pas komt” is ten strengste verboden. En dit principe moet in acht worden genomen wanneer u informatie, bestanden of gegevens uploadt op een dergelijk platform.

De **pedagogische overwegingen zijn complexer**. Rapporten in oude stijl of boekjes van school naar huis boden een zeer belangrijke ruimte om te onderhandelen over de communicatie tussen ouder en kind. Het kind bracht dingen mee terug van school, het moest de **moed** hebben om het met de ouders te delen als het slecht nieuws was, maar even belangrijk was dat het een belangrijk moment van feestelijkheid had als het goed was. Als de platforms de ouder dit nieuws laten vernemen voordat zij hun kind ontmoeten, gaan deze momenten verloren. Ook kan dergelijk nieuws **buiten de context**, zonder de mogelijkheid te bieden het te bespreken en uit te leggen, leiden tot plotselinge en onnodige actie van de kant van de ouder, bijvoorbeeld het bellen van de leerkracht. Veel scholen stellen dergelijke informatie niet binnen 24 uur nadat het kind er kennis van heeft genomen ter beschikking van de ouder, zodat het kind de gelegenheid heeft om het persoonlijk te delen. Als dit niet het geval is, **is het raadzaam om met uw kind af te spreken dat u altijd alleen samen toegang krijgt tot het platform** (of u kunt zelfs uw toegangscode aan uw kind afstaan, zoals een van de auteurs van deze bron heeft gedaan), en u kunt er een ritueel van maken.

Als het platform wordt gebruikt om ouders te vragen om dingen naar school te sturen, om taken toe te wijzen, om betalingen te vragen, moet het deel uitmaken van de eerder genoemde gedragscode hoeveel tijd er beschikbaar moet zijn voor het gezin en voor de school. Tegelijkertijd moeten dergelijke platforms worden soms gebruikt voor **spoedberichten** (bv. geen school wegens een groot waterlek). Aangezien gezinnen niet kunnen worden verplicht om elke ochtend het platform te bezoeken, moeten daarvoor andere communicatiemiddelen worden gebruikt en moet de aflevering van het bericht op de een of andere manier worden aangetoond. Als voor dergelijke noodgevallen bijvoorbeeld een WhatsApp-groep wordt gebruikt en de afzender kan zien dat een aantal gezinnen niet is bereikt, moet de school toch zorgen voor opvang van kinderen die toch komen opdagen.

GDPR EN ANDERE KINDERRECHTEN ZORGEN

Als vuistregel geldt dat het VN-Verdrag inzake de rechten van het kind kinderen van alle leeftijden het recht geeft hun mening te uiten en volwassenen verplicht ervoor te zorgen dat hun mening wordt gehoord. Het is dus niet alleen belangrijk om consequent het beginsel “niets over hen zonder hen” toe te passen, maar ook om alle informatie over een kind te formuleren op een aan de leeftijd aangepaste manier die begrijpelijk en toegankelijk is voor het kind.

Zoals u later in de wetgevingsanalyse van deze bron zult zien, hebben de wetgevers van de GDPR, de algemene verordening gegevensbescherming van de Europese Unie, niet in detail rekening gehouden met de rechten van kinderen. Het voorziet echter in het recht op toestemming voor kinderen, afhankelijk van hun volwassenheid. Als algemene regeling kunnen kinderen zonder hun ouders toestemming geven voor gegevensverwerking vanaf een bepaalde leeftijd tussen 13 en 16 jaar, afhankelijk van de lidstaat, maar de verordening impliceert - vooral omdat alle EU-lidstaten ook het VN-Verdrag inzake de rechten van het kind hebben vastgelegd - dat vóór die leeftijd gezamenlijke toestemming nodig is.

Veel scholen in Europa vragen een algemene toestemming voor het gebruik van foto's en video's van uw kind gedurende een schooljaar. Dit is echter geen aanvaardbare praktijk, en er zijn al enkele rechtszaken geweest waaruit bleek dat dit onjuist is. U moet de toestemming van het kind krijgen, en ouderlijke toestemming is alleen geldig onder de door de GDPR voorgeschreven leeftijd. Gezien de volwassenheid van kinderen is het raadzaam om voor elk gebruik van elke foto afzonderlijk toestemming te vragen als het gebruik van foto's of video's absoluut noodzakelijk is. Boven de 16 is ouderlijke toestemming helemaal niet nodig. Een kind heeft echter het zogenaamde recht om vergeten te worden, zodat het kan eisen dat de school als gegevensbeheerder een bepaalde foto zelfs jaren later nog verwijdert. Omdat het moeilijk is om ervoor te zorgen dat een foto of video volledig van het internet wordt verwijderd, is het beter om alleen foto's of video's te gebruiken waar geen herkenbaar kind op staat, waarop alleen producten, ruggen, benen en handen te zien zijn.

Een ander belangrijk punt van zorg in verband met kinderrechten betreft de intellectuele eigendomsrechten. Hoewel in het geval van minderjarigen de ouders als opvoeders optreden, zijn kinderen toch de rechthebbenden. Een door een kind gemaakte tekening, schilderij, gedicht, tekst, enz. kan dus niet vrij worden gebruikt; daarvoor is de toestemming van het kind (die kan worden ingetrokken) en de toestemming van de ouder nodig, bijvoorbeeld voor het delen ervan in een openbare fotogalerij op de website van de school.

PARTICIPATIEVE BESLUITVORMING

Ouders eisen al lang dat zij betrokken worden bij de besluitvorming op school. Digitale technologie maakt het schijnbaar gemakkelijker, want het is heel eenvoudig om peilingen, enquêtes en soortgelijke instrumenten te maken. Er zijn drie belangrijke overwegingen voor ouders op dit gebied.

1

Voor echte deelname aan de besluitvorming is adequate informatie nodig. Daarom is het belangrijk dat de feiten voor alle ouders in een toegankelijke taal beschikbaar zijn. Voor ouders die de taal van het onderwijs niet goed genoeg spreken, biedt digitale technologie eenvoudige oplossingen in kunstmatige vertaling. Tegelijkertijd is het meer een kwestie van taalregister dan van taal; leerkrachten, schoolleiders en ouders moeten er dus voor zorgen dat er geen jargon wordt gebruikt of dat het goed wordt uitgelegd.

2

Participatieve besluitvorming vereist discussie en debat, stemmen moet daarna komen. Echte discussie vereist persoonlijke vergaderingen, aangezien communicatie meestal non-verbaal is. Het is dus verleidelijk om vergaderingen te vervangen door online enquêtes, maar dat haalt het participatieve element eruit.

3

De deelname van kinderen aan de besluitvorming moet op soortgelijke wijze worden vergemakkelijkt. Ouders die voor zichzelf het recht op inspraak opeisen, zouden dat ook voor hun kinderen moeten doen

E-PORTFOLIOS

E-portfolio's worden steeds vaker gebruikt om ouders te laten zien wat er op school gebeurt. Als ze goed worden gebruikt, zijn ze een zeer belangrijk middel voor formatieve beoordeling, waarmee uw kind kan zien hoe het zich in de loop van het schooljaar heeft ontwikkeld. Als uitgangspunt geldt dat de inhoud van het e-portfolio uitsluitend bestemd is voor de ogen van het kind en de leerkracht. Deze delen met de ouder levert geen problemen op, maar ze delen met iemand anders, bijvoorbeeld klasgenoten, andere leerkrachten of zelfs het publiek, is een heel andere zaak. Dit betekent dat de ouders, als hoeders van de rechten van het kind, zeer nauwlettend moeten toezien op wie toegang heeft tot e-portfolio's. Als ze online worden gedeeld, is de bovengenoemde controle op de gegevensbescherming van toepassing.

E-portfolio's bevatten meestal producten die het kind als oefening of tijdens het schooljaar heeft gemaakt. Dit betekent dat de meeste ervan stadia van ontwikkeling van vaardigheden laten zien. Zelfs als het kind aan het eind van het schooljaar of de leereenheid iets "perfects" maakt, zijn de weg naar dat product en alle onderdelen van het portfolio zeker niet voor het oog van anderen. In een ideaal geval zou een kind dergelijke producten slechts tijdelijk moeten kunnen delen met leerkrachten en ouders. Echter door ze beschikbaar te hebben voor een volledige onderwijscyclus kan het kind echter ook laten zien hoeveel het heeft ontwikkeld. Het delen van de inhoud van een e-portfolio ligt dus gevoelig. Het is het beste om het aan te pakken alsof het een fysiek portfolio is.

OUDERS COACHEN LEERKRACHTEN

De realiteit van het formele onderwijs in Europa is dat het onderwijzend personeel in de meeste landen vergrijsd. Tegelijkertijd bereiken kinderen van mensen die in het digitale tijdperk zijn geboren de schoolleeftijd en beginnen ze naar school te gaan. Deze ouders, die zogenaamde digital natives zijn, zijn bijna altijd vaardiger in het gebruik van digitale technologieën dan leraren, die in de meeste gevallen digitale immigranten zijn. Veel ouders hebben een baan waarin zij nog vaardiger worden. Het is in het belang van de kinderen dat leerkrachten en ouders samenwerken voor een optimaal gebruik van technologie.

Als er een hoog niveau van communicatie is tussen thuis en de school, en de ouders door de leerkrachten als gelijkwaardige partners worden beschouwd (wat wenselijk is), zou dit soort leren natuurlijk worden. Wanneer schoolleiders de programma's voor professionele ontwikkeling opstellen die zij leerkrachten aanbieden, moeten ouders als trainers of coaches worden overwogen. Als ouder kunt u proactief zijn, contact opnemen met de schoolleider of leerkrachten en uw expertise aanbieden. Maar om trainer of coach te worden van de leerkracht van uw kind heeft u wellicht een opleiding nodig. Dergelijke trainingen zijn beschikbaar via ouders organisaties.

Tegelijkertijd moet u ook denken aan het volgen van training of coaching door uw eigen kind en het aanbieden van leerkrachten om dit te doen.

WAT U KUNT VERWACHTEN VAN ONDERWIJS PROFESSIONALS

In een school die werkt op basis van partnerschap met ouders (en kinderen) kun en mag je een respectvolle benadering verwachten. In een school met een dergelijke mentaliteit zouden de schooldeuren - zowel fysiek als virtueel - letterlijk open moeten staan. In het ideale geval betekent dit dat je er altijd welkom bent, maar het betekent ook dat je in de digitale realiteit aan onderling afgesproken grenzen houdt, vooral van tijd. Sommige landen hanteren beperkende maatregelen, zodat het kan betekenen dat de deur fysiek openstaat voor kinderen en leerkrachten om dingen buiten de school te doen, maar niet daarbinnen. Dergelijke wettelijke beperkingen bestaan echter niet bij digitale toegang.

In steeds meer scholen kun je ervan uitgaan dat leerkrachten een opleiding hebben gevolgd om zich meer bewust te zijn van diversiteit, de behoeften en de rol van ouders, en de rol van familie en gemeenschap in het onderwijs in het algemeen. Ook mag worden aangenomen dat zij zich bewust zijn van specifieke behoeften van kinderen en dat zij rekening houden met individuele behoeften in plaats van te generaliseren. Als dit niet het geval is, kunt u samen met de schoolleider het initiatief nemen voor dergelijke opleidingen.

U mag verwachten dat de school en de leerkrachten u als een gelijkwaardige partner behandelen en uw kennis en expertise in de school op zoeken. Uw persoonlijke ervaringen moeten voor hen belangrijk zijn, en zij moeten met u samenwerken voor het beste leer- en ontwikkelingsproces van uw kind en in het belang van de samenleving en de plaatselijke gemeenschap.

Janet Goodall (2017) vat de belangrijkste principes van ouder-leraar relaties als volgt samen:

- 1** Schoolpersoneel en ouders dragen bij aan de ondersteuning van het leren van het kind.
- 2** Het schoolpersoneel en de ouders waarderen de kennis die ieder van hen in het partnerschap inbrengt.
- 3** Schoolpersoneel en ouders gaan een gesprek aan over het leren van het kind.
- 4** Schoolpersoneel en ouders handelen als partners van onderwijzen van het kind en van elkaar te ondersteunen.
- 5** Schoolpersoneel en ouders respecteren het legitieme autoriteit van elkaars rollen en het bijdragen aan de ondersteuning van het leren in de school van uw kind.

WETGEVENDE ACHTERGROND

Zoals voor alle mensenrechten geldt voor de rechten van het kind een interne hiërarchie. De bescherming van het leven gaat, net als bij de algemene mensenrechtenwetgeving, boven alle andere rechten. Het lijkt er echter op dat nationale en regionale regelgevende instanties zichzelf beschouwen als een absolute vrijheid om de rechten van kinderen in een digitale omgeving te plaatsen en er belang aan te hechten. Een louter op risicopreventie gerichte aanpak verliest uit het oog hoe belangrijk het is de rechten van kinderen tegen elkaar af te wegen en zelfs te respecteren. Een risicobeperkende aanpak kan een evenwicht tot stand brengen tussen concurrerende kinderrechten en tegelijkertijd de risico's voor kinderen in digitale omgevingen tot een minimum beperken.

Hieronder wordt een overzicht gegeven van de Europese en internationale regels betreffende de rechten van kinderen op het internet.

EUROPESE UNIE

ALGEMENE VERORDENING GEGEVENSBECHERMING (“GDPR”)

De GDPR, die in 2016 is aangenomen, is een instrument dat rechtstreeks toepasselijk en bindend is in elke lidstaat van de Europese Unie (“EU”). Het meest relevant voor deze doeleinden is artikel 8, getiteld *Conditions applicable to child's consent in relation to information society services*.

Het artikel stelt de standaardleeftijd voor toestemming in online-omgevingen vast op 16 jaar, maar geeft de lidstaten de ruimte om deze leeftijd te verlagen tot 13 jaar. De lidstaten van de EU mogen dus geen lagere toestemmingsleeftijd invoeren.

De verordening stelt voorts dat in alle op kinderen gerichte communicatie in het kader van gegevensverwerking eenvoudige en kindvriendelijke taal moet worden gebruikt (artikel 12 en overweging 58). Alle nationale toezichthoudende autoriteiten moeten ook bijzondere aandacht besteden aan onlineactiviteiten die op kinderen zijn gericht (artikel 57). Aangenomen wordt dat kinderen een dergelijke uitgebreide bescherming verdienen omdat zij niet begrijpen wat de gevolgen zijn van het delen van hun persoonsgegevens (overweging 38).

Dit algemene verbod op het gebruik van bepaalde sites onder de 16 jaar (aangezien veel sites niet kunnen worden gebruikt zonder gegevensverwerking) is een extreme vorm van risicopreventie. Het gaat ervan uit dat kinderen niet bekwaam zijn om hun eigen beslissingen te nemen, en beschermd moeten worden tegen alle risico's, zelfs ten koste van verschillende rechten waar ze theoretisch recht op hebben.

INTERNATIONAAL RECHT EN BELEID

VERDRAG VAN DE VERENIGDE NATIES INZAKE DE RECHTEN VAN HET KIND (“IVRK”)

Het IVRK is het belangrijkste en breedste internationale rechtsinstrument inzake kinderrechten. Als zodanig is het ook van groot belang voor de digitale context. In willekeurige volgorde zijn de volgende rechten het belangrijkste in de onlineomgeving, of zouden dat moeten zijn:

- Het recht op vrije meningsuiting (artikel 13).
- Het recht op vrijheid van gedachte, geweten en godsdienst (artikel 14).
- Het recht op vrijheid van vereniging en vreedzame vergadering (artikel 15).
- Het recht op privacy (artikel 16).
- Het recht op toegang tot informatie (artikel 17).
- Het recht op onderwijs (artikel 28).
- Het recht op vrije tijd, spel en cultuur (artikel 31).
- Het recht op bescherming tegen economische, seksuele en andere vormen van exploitatie (respectievelijk de artikelen 32, 34 en 36).

ALGEMEEN COMMENTAAR OP HET IVRK

In 2021 heeft het Comité voor de rechten van het kind van de Verenigde Naties het [General Comment no. 25](#) aangenomen betreffende de rechten van kinderen in digitale omgevingen. Het Comité ontwierp vier beginselen aan de hand waarvan de implementatie en het in evenwicht brengen van kinderrechten op nationaal niveau moeten worden gerealiseerd.

Ten eerste moeten de staten non-discriminatie garanderen. Kinderen moeten gelijke en effectieve toegang hebben tot digitale omgevingen. Hatelijke communicatie of oneerlijke behandeling met behulp van technologie wordt ook beschouwd als discriminerende behandeling.

Ten tweede moeten de nationale inspanningen op het gebied van digitale technologieën gebaseerd zijn op het belang van het kind. Bij de regulering, het ontwerp, het gebruik en het beheer van die technologieën moet het belang van het kind voorop staan. De staten moeten organisaties die opkomen voor de rechten van het kind raadplegen. Belangrijk is dat wordt benadrukt dat alle aan de rechten van kinderen moet het nodige propriëteit worden toegekend, dus ook het recht om informatie te zoeken, te ontvangen en te verstrekken, en niet alleen het recht om tegen schade te worden beschermd.

Ten derde moeten de staten kinderen beschermen tegen risico's voor hun leven en ontwikkeling. Dergelijke bedreigingen omvatten een breed scala van activiteiten, zoals gewelddadige inhoud en gokken.

Ten vierde moeten de staten ervoor zorgen dat kinderen via digitale technologieën hun mening kunnen uiten en dat die mening wordt gerespecteerd. Bij de regelgeving op dit gebied moeten de staten de nodige aandacht besteden aan de zorgen en meningen van kinderen.

In het algemene commentaar wordt benadrukt dat er op nationaal niveau specifiek beleid en specifieke regels nodig zijn voor de rechten van kinderen in de digitale omgeving.

Zoals uit bovenstaande korte samenvatting blijkt, acht het Comité het (terecht) van cruciaal belang dat staten de relevantie van alle kinderrechten in de digitale wereld erkennen. Een alomvattende en brede aanpak van risicopreventie staat haaks op deze vereiste eerbiediging van rechten zoals het recht op toegang tot informatie en op meningsuiting.

Als een ouder of autoriteit een kind uit naam van risicopreventie kan beletten gebruik te maken van digitale platforms, komt dit neer op een frontale aanval op deze rechten zonder duidelijke reden. Zoals het Comité uiteenzet, moeten evenredige bescherming, niet-discriminerende behandeling en het belang van het kind ten grondslag liggen aan de besluitvorming over de aanwezigheid van kinderen online.

Het internet kan een ongeëvenaard instrument zijn om de rechten van kinderen te verwezenlijken. Via het web kunnen ook de rechten van vrije meningsuiting, vrijheid van gedachte, vrijheid van vereniging, toegang tot informatie, vrijheid van vrije tijd, spel en cultuur, en het recht op onderwijs worden bevorderd op een wijze die in de offline wereld niet mogelijk is.

Via openbare fora kunnen kinderen hun mening geven in vormen en voor een publiek die zij offline niet zouden kunnen doen. Door digitaal onderwijs kunnen de diversiteit en de kwaliteit van het lesmateriaal en de onderwijsmethoden sterk worden verbeterd. Games bieden nieuwe vormen van spel en spelenderwijs leren, terwijl ze vaak ook nieuwe manieren van omgang met leeftijdsgenoten en toegang tot informatie mogelijk maken.

Andere rechten kunnen daarentegen in een digitale omgeving in het gedrang komen. Met name het recht op privacy en bescherming tegen uitbuiting moeten in gedachten worden gehouden. De belangrijkste conclusie mag echter niet zijn dat deze rechten moeten worden beschermd ten koste van alle eerder genoemde rechten. De risico's daarvan moeten zoveel mogelijk worden beperkt, waarbij de waardering van alle andere rechten moet worden gewaarborgd, tenzij dat in de gegeven omstandigheden onmogelijk is. Geen enkel ander recht dan dat op leven en overleven mag andere rechten overtroeven zonder zorgvuldige afweging en, indien mogelijk, beoordeling per geval.

HET KINDERFONDS VAN DE VERENIGDE NATIES ("UNICEF") DISCUSSIESTUK

Uit recent onderzoek van UNICEF blijkt dat in het kader van instrumenten voor leeftijdsgarantie soortgelijke beginselen moeten worden aangenomen als die welke door het UNCRC Comité zijn voorgesteld. Deze zijn:

- **Evenredig en transparant gebruik:** instrumenten ter verzekering van de leeftijd, die in feite belemmeringen voor de vrije toegang vormen, mogen alleen worden gebruikt indien dit noodzakelijk en evenredig is, en moeten worden ingezet op een transparante wijze voor de betrokken kinderen.
- **Toegang en integratie:** de uitoefening van de rechten van kinderen in de onlinesfeer mag niet worden belemmerd, tenzij er een op bewijzen gebaseerd risico bestaat. De toegang mag niet zonder meer worden verboden als er minder ingrijpende maatregelen beschikbaar zijn. Al het voorgaande moet op inclusieve en niet-discriminerende wijze worden toegepast.
- **Bestuur:** leeftijdsgrenzen (d.w.z. toegang afhankelijk maken van een bepaalde leeftijd) moeten worden gerechtvaardigd door bewijs van potentiële schade en een motivering van de gekozen leeftijdsgrenzen. Op internationaal niveau is meer samenhang nodig in de regelgeving om de rechten van kinderen te beschermen en te respecteren.

Wat bij dit onderzoek misschien nog meer opvalt dan het Algemeen Commentaar is de onhoudbaarheid van alomvattende verbodsmaatregelen in naam van risicopreventie. Kinderrechten, eenvoudig gezegd, doen geen algemene maatregelen toestaan. Dit hoeft niet te verbazen: algemene mensenrechten worden op identieke wijze afgewogen. Het is hoog tijd dat staten erkennen dat kinderrechten mensenrechten zijn en dezelfde toegeweide en zorgvuldige afweging verdienen als "rechten van volwassenen".

Op het gebied van de online aanwezigheid van kinderen moeten proportionele, transparante, toegankelijke en inclusieve regelgeving en beleid worden opgesteld. Algemene leeftijdsbeperkingen, bijvoorbeeld voor het gebruik van sociale media in welke vorm dan ook, zijn duidelijk geen evenwichtige maatregel. Risicobeperking, niet risicopreventie, moet de overhand hebben in de besluitvorming om de rechten van kinderen te respecteren en te handhaven.

NATIONAAL WETGEVEND KADER: HONGARIJE

Leeftijd van toestemming voor diensten van de informatiemaatschappij (GDPR, artikel 8)

Hongarije heeft besloten de toestemmingsleeftijd voor kinderen voor online-contexten aanzienlijk te verhogen tot boven de door de GDPR voorgeschreven minimumdrempel. Hoewel de verordening bepaalt dat de lidstaten een toestemmingsleeftijd tot 13 jaar kunnen invoeren, heeft Hongarije de verordening op nationaal niveau uitgevoerd door de toestemmingsleeftijd niet te vermelden. Zo heeft het land de standaardregel van 16 jaar van de GDPR ingevoerd.

Bescherming van kinderen online en de rechten van de ouder: recht en beleid

In Hongarije is geen specifieke wet ingevoerd betreffende online-kinderbescherming, noch betreffende de rechten en plichten van ouders in voornoemde context. De uitstreckende wetten zijn gebaseerd op het IVRK.

In 2014 heeft de Nationale Autoriteit voor Media en Infocommunicatie (“Nemzeti Média-és Hírközlési Hatóság” (NMHH)) een initiatief in het leven geroepen onder de naam Internet Roundtable on Child Protection (“Gyermekvédelmi Kerekasztal”). De rol van deze adviesraad van de NMHH is het bevorderen en ondersteunen van de bescherming van kinderen op het internet, en het bijstaan van de voorzitter van de NMHH. Hoewel de raad niet bevoegd is om juridisch bindende instrumenten aan te nemen, richt hij zich op het opstellen van aanbevelingen en onderzoek ter bevordering van veilige en kindvriendelijke internetgebruikspraktijken, waarbij de nadruk ligt op filtersoftware en digitale geletterdheid van zowel ouders als kinderen. Daarnaast kunnen betrokken partijen contact opnemen met de raad als zij vinden dat een aanbieder van inhoud tekortschiet in zijn inspanningen om kinderen te beschermen. Als bijvoorbeeld een videodeeldienst minderjarigen onbeperkt toegang biedt tot gewelddadige inhoud, kan dit worden gemeld aan de raad, die dit vervolgens kan onderzoeken.

De raad bestaat uit een reeks deskundigen, waaronder opvoeders, vertegenwoordigers van verenigingen van internetproviders en deskundigen op het gebied van kindbescherming. Deskundigen op het gebied van de internetmarkt en deskundigen op het gebied van kindbescherming kunnen samen leden voor acht van de eenentwintig zetels in de raad aanbevelen bij de voorzitter.

De Hongaarse inspanningen voor online kinderbescherming worden beïnvloed door de resultaten van een nationale raadpleging in 2015, waaruit bleek dat de meerderheid van de respondenten wil dat het internet geen bedreiging vormt voor kinderen. Naar aanleiding daarvan heeft de regering het Digitale Welzijnsprogramma (“Digitális Jólét Program”) opgezet. Relevant voor deze doeleinden is een subonderdeel van het programma, namelijk de digitale kinderbeschermingsstrategie van Hongarije (“Magyarország Digitális Gyermekvédelmi Stratégiája”). De strategie verwijst nadrukkelijk naar het beschermen van kinderen tegen elke bedreiging en het voorkomen van risico’s die online kunnen bestaan. Daarnaast wil zij kinderen, ouders en opvoeders voorzien van de kennis en vaardigheden die nodig zijn voor een waarde creërend en cultuur bevorderend internetgebruik.

Drie belangrijke pijlers vormen de basis voor de aanpak van de bescherming van kinderen online.

- 1 Ten eerste, bewustmaking en kennis van de realiteit van de media.
- 2 Ten tweede, bescherming en veiligheid door middel van instrumenten zoals filtersoftware en beperking van de inhoud.
- 3 Ten derde, sancties tegen bedreigende inhoud door het verzamelen van gegevens en het volgen van activiteiten met betrekking tot bedreigingen voor kinderen online.

In Hongarije wordt de online kinderbescherming over het algemeen geregeld door een aantal afzonderlijke beleidsmaatregelen, actoren en regels. Grote delen van de inspanningen op het gebied van kinderbescherming blijven op het niveau van niet-bindend beleid of advies. In Hongarije is ook een aantal onderwijs- en bewustmakingscentra opgericht die digitale mediageletterdheid en bewust en veilig mediagebruik moeten bevorderen.

NATIONAAL WETGEVEND KADER: NEDERLAND

Leeftijd van toestemming voor diensten van de informatiemaatschappij (GDPR, artikel 8)

Nederland heeft besloten de toestemmingsleeftijd voor kinderen voor online-contexten aanzienlijk te verhogen tot boven de door de GDPR voorgeschreven minimumdrempel. Hoewel de verordening bepaalt dat de lidstaten een toestemmingsleeftijd tot 13 jaar kunnen invoeren, heeft Nederland de verordening op nationaal niveau uitgevoerd door de toestemmingsleeftijd niet te vermelden. Het land heeft dus de standaardregel van 16 jaar van de GDPR ingevoerd.

Bescherming van kinderen online en de rechten van de ouder: recht en beleid

In Nederland is geen specifieke wet ingevoerd betreffende online-kinderbescherming, noch betreffende de rechten en plichten van ouders in voornoemde context. De geldende wetten zijn gebaseerd op het IVRK.

Er bestaat echter een gezaghebbende code voor kinderrechten die door de Universiteit Leiden is ontwikkeld en door de Nederlandse Autoriteit Consument en Markt wordt onderschreven. Bijgevolg zal de code waarschijnlijk effect sorteren op de markt, zelfs zonder wettelijke codificatie. De code is, naast andere digitale producten, vooral gericht op apps en spelletjes, en erkent het toenemende belang van deze producten voor het dagelijkse leven van kinderen.

De code is gebaseerd op een reeks van tien beginselen die de bescherming en de grondrechten van kinderen online moeten waarborgen. De beginselen, gericht tot ontwikkelaars en ontwerpers van digitale producten en gebaseerd op het IVRK en de GDPR, zijn de volgende:

- Zet het belang van het kind voorop in het digitale ontwerp.
- Betrek kinderen bij het ontwerpproces.
- De verwerking van persoonsgegevens van kinderen beperken.
- Zorgen voor transparantie op een voor kinderen begrijpelijke manier.
- Effectbeoordelingen uitvoeren met betrekking tot de privacy van het kind.
- Een kindvriendelijk privacy ontwerp invoeren (d.w.z. in het algemeen een opt-in benadering aanbevelen).
- Vermijd profilering van kinderen op basis van de verstrekte gegevens en hun handelingen online.
- Economische uitbuiting van kinderen voorkomen.
- Vermijd ontwerpen die schadelijk kunnen zijn voor kinderen.
- Richtsnoeren voor de industrie ontwikkelen die gericht zijn op de bescherming van kinderen.

Nederland heeft ook zijn Jeugdwet herzien, die vooral betrekking heeft op diensten voor kinderen en gezinnen, van preventieve tot gespecialiseerde zorg. Deze diensten zijn nu gedecentraliseerd en vallen voornamelijk onder de verantwoordelijkheid van de gemeenten. Een aantal afzonderlijke beleidslijnen en actoren nemen deel aan de inspanningen om kinderen online te beschermen. Het Nederlandse Safer Internet Centre bestaat om een veiliger en beter internetgebruik van kinderen te bevorderen. Via het jongerenpanel (“Digiraad”) betrekken zij jongeren bij hun beleidsvorming. Zij bieden ook een hotline en hulplijn om te helpen bij inspanningen voor een veiliger internet. Centraal staat het bewustmakingscentrum, dat verantwoordelijk is voor de nationale coördinatie tussen ministeries, ngo’s en particuliere partners (zoals internetproviders).

In Nederland zijn ook verschillende initiatieven voor goede praktijken genomen om ouders, kinderen en opvoeders te helpen. Zo biedt de website Veilig Internet (veilinginternetten.nl) middelen en advies over veilig internetgebruik, die gezamenlijk door de overheid en particuliere actoren wordt gefinancierd en waarbij gebruik wordt gemaakt van de expertise van het nationale agentschap voor cyberveiligheid.

NATIONAAL WETGEVEND KADER: SPANJE

Leeftijd van toestemming voor diensten van de informatiemaatschappij (GDPR, artikel 8)

Spanje heeft het besluit genomen om de minimumleeftijd van toestemming van minderjarigen voor het gebruik van hun persoonsgegevens in digitale omgevingen te verlagen tot onder de door de RGPD standaard vastgestelde leeftijd, 16 jaar. In de organieke wet 3/2018 betreffende de bescherming van persoonsgegevens en de garantie van digitale rechten (LOPDGDD) is in artikel 7 vastgelegd dat de verwerking van persoonsgegevens van een minderjarige alleen op zijn toestemming mag worden gebaseerd wanneer hij ouder is dan 14 jaar. Aangezien de meeste platforms en sociale netwerken de persoonsgegevens van gebruikers beheren, is deze grens meestal de grens die zij voor de registratie in de dienst vaststellen. Er zijn echter gevallen waarin de platforms geen persoonsgegevens gebruiken en in dat geval hebben zij de minimumleeftijd vastgesteld op 13 jaar. Anderzijds zijn er ook gevallen waarin zij in het belang van het bedrijf een minimumleeftijd van 16 jaar voor de registratie in de dienst hebben vastgesteld. De minimumleeftijd van 14 jaar voor het gebruik van digitale platforms is dus de fundamentele en meest gebruikelijke referentie in Spanje, maar is niet verplicht en mag niet in alle gevallen worden toegepast.

Organieke wet voor de integrale bescherming van kinderen en adolescenten tegen geweld (LOPIVI)

De LOPIVI, die in mei 2021 is goedgekeurd, heeft ten doel de fundamentele rechten van kinderen en adolescenten op hun fysieke, psychologische en morele integriteit te waarborgen tegen elke vorm van geweld, de vrije ontwikkeling van hun persoonlijkheid te garanderen en alomvattende beschermingsmaatregelen vast te stellen.

Hierin worden enkele belangrijke aspecten van het toepassingsgebied van deze gids en de filosofie van het SAILS-project uiteengezet:

- Het verzamelt maatregelen voor bewustmaking, preventie en vroegtijdige opsporing op verschillende gebieden zoals onder meer gezin, onderwijs en digitaal. Met een preventieve aanpak bevordert het de totstandbrenging van een veilige omgeving.
- Het legt het beginsel van goede behandeling om een holistische ontwikkeling te waarborgen, waarbij rekening wordt gehouden met de belangen van het kind en waarbij zijn deelname aan de evaluatie en vaststelling wordt gewaarborgd, zonder enige vorm van discriminatie.
- Een van de algemene criteria voor interpretatie en actie is dat “de uitoefening van het recht op participatie van kinderen en adolescenten in alle besluitvorming die hen aangaat moet worden gewaarborgd”.
- Op onderwijsgebied wordt de figuur van de welzijnscoördinator in het onderwijs verplicht gesteld, die in elk onderwijscentrum de referentiepersoon zal zijn voor de bescherming tegen en de opsporing van geweld. Anderzijds zal de opleiding van leerlingen op het gebied van digitale rechten, veiligheid en verantwoordelijkheid worden versterkt, zodat een passend gebruik van het internet in alle fasen van het onderwijs wordt bevorderd.
- In de gezinssfeer stelt het LOPIVI positief ouderschap vast als een fundamentele preventieve actie.
- Op digitaal gebied is de reeks maatregelen zeer breed en varieert van de bevordering van publiek-private samenwerking tot de begeleiding van gezinnen, waaronder “de toepassing en het gebruik van mechanismen voor ouderlijk toezicht, alsmede melding en blokkering” zullen worden bevorderd, alsook de bevordering van het recht op digitaal onderwijs.

Handvest van digitale rechten

Het Handvest van digitale rechten, dat in 2021 door de Spaanse regering is goedgekeurd, is niet bedoeld om nieuwe grondrechten te creëren, maar om de meest relevante rechten in de digitale omgeving en ruimten te schetsen of om instrumentele of ondersteunende rechten bij de eerstgenoemde te beschrijven. Het heeft dus geen normatief karakter en de doelstelling is drieledig: beschrijvend, prospectief en assertief.

- Beschrijving van de digitale contexten en scenario's die bepalend zijn voor soms onverwachte conflicten tussen de rechten, waarden en goederen die altijd al bestonden, maar die een nieuw gewicht moeten krijgen; deze loutere beschrijving helpt om de impact en de gevolgen van digitale omgevingen en ruimten te visualiseren en bewust te worden.
- Prospectief in het anticiperen op toekomstige scenario's die reeds kunnen worden voorspeld.
- Assertief in de zin van het opnieuw valideren en legitimeren van de beginselen, technieken en beleidsmaatregelen die, vanuit de cultuur van de grondrechten, moeten worden toegepast in de huidige en toekomstige digitale omgevingen en ruimten.

Het stelt 6 hoofdcategorieën van rechten voor: vrijheid, gelijkheid, participatie en vormgeving van de openbare ruimte, de werk- en bedrijfsomgeving, digitale rechten in specifieke omgevingen, en garanties en efficiëntie.

In de categorie gelijkheid moeten zowel het “recht op toegang tot het internet” als de “bescherming van minderjarigen in de digitale omgeving” in het kader van SAILS worden benadrukt. In de categorie participatie moeten het “recht op digitaal onderwijs” en het “recht op burgerparticipatie via digitale media” worden vermeld.

NATIONAAL WETGEVEND KADER: GRIEKENLAND

Leeftijd van toestemming voor diensten van de informatiemaatschappij (GDPR, artikel 8)

Griekenland heeft besloten de toestemmingsleeftijd voor kinderen voor online-contexten te verlagen tot onder de door de GDPR voorgeschreven standaarddrempel. Hoewel de verordening bepaalt dat de lidstaten een toestemmingsleeftijd tot 13 jaar kunnen invoeren, heeft Griekenland de verordening op nationaal niveau ten uitvoer gelegd door de toestemmingsleeftijd vast te stellen op 15 jaar.

Bescherming van kinderen online en de rechten van de ouder: recht en beleid

In Griekenland is geen specifieke wet ingevoerd betreffende online kinderbescherming, noch betreffende de rechten en plichten van ouders in voornoemde context. Het belang van het kind als concept wordt in geen enkel bindend instrument gedefinieerd. De geldende wetten zijn gebaseerd op het IVRK.

Ouderlijke verantwoordelijkheid wordt in het algemeen gedefinieerd in het Burgerlijk Wetboek en omvat zorg, bescherming en opvoeding. Deze begrippen kunnen op hun beurt worden toegepast op een digitale context. De ouder (of voogd) moet de morele en materiële belangen van het kind representeren. Het eerste begrip, dat relevant is voor deze discussie, omvat de psychische en geestelijke gezondheid en de bescherming van de grondrechten, die alle zeer belangrijk zijn in een online-omgeving.

Interessant is dat het Griekse rechtstelsel, ondanks de relatief hoge leeftijd waarop in een digitale omgeving toestemming kan worden gegeven, een flexibele aanpak hanteert bij de beoordeling van de rijpheid van het kind in gerechtelijke procedures. Er wordt erkend dat elk kind en dus elk geval anders is, en bijgevolg is er een hoge mate van flexibiliteit bij de beoordeling van de volwassenheid van het kind. Een dergelijke flexibiliteit ontbreekt duidelijk in de benadering van de online aanwezigheid van minderjarigen.

Een aantal afzonderlijke beleidsmaatregelen en actoren nemen deel aan de inspanningen om kinderen online te beschermen, bijvoorbeeld het Griekse School Netwerk van openbare scholen in het land en in het buitenland. Veilige toegang van leerlingen tot het internet en hun bescherming tegen ongepaste inhoud zijn hun fundamentele beginselen. Sinds 1999 beheert het een dienst voor inhoud controle op het internet die een veilig inhoudsbeleid toepast, overeenkomstig internationale praktijken en wettelijke voorschriften, maar zonder betrokkenheid van de ouders en zonder zichtbare activiteit ter ondersteuning van de ouders.

In het algemeen bestaan er weliswaar enkele inspanningen op het gebied van goede praktijken, maar zijn er minder initiatieven dan in andere landen.

EXTERNE BRONNEN VOOR OUDERS

Ouders helpen hun kinderen online veilig te houden internetmatters.org/

Het initiatief is bedoeld om ouders te helpen hun kinderen veilig door het internet te leiden. Met adviezen, checklists en toolkits wil het initiatief ouders bewuster maken van kwesties die gevolgen kunnen hebben voor hun kinderen, zoals ongepaste inhoud en nepnieuws. Hoewel het prijzenswaardig is om mensen bewust te maken van de risico's, lijkt het initiatief een aanpak voor risicopreventie te bevorderen door bijvoorbeeld ouderlijk toezicht op alle apparaten in te stellen en de toegang in het algemeen te beperken. Het biedt handleidingen voor het beperken van de toegang tot sites en/of functies op computers, telefoons, spelconsoles, sociale media, enz. Positief is ook dat ouders wordt aanbevolen met hun kinderen te praten over internetveiligheid en bewust webgebruik. Dit is een prijzenswaardig aspect van het initiatief omdat het kinderen, althans tot op zekere hoogte, zeggenschap geeft over hun eigen online aanwezigheid. Dit op risicobeperking gerichte aspect compenseert dus enigszins de strikte aanbevelingen van het initiatief op het gebied van risicopreventie en beperking van de rechten van kinderen.

Campagne positieve online-inhoud positiveonlinecontentforkids.eu/campagne

Het initiatief beoogt de digitale geletterdheid van ouders te verbeteren, waardoor zij voor hun kinderen als rolmodel kunnen optreden met betrekking tot onlineactiviteiten. Bovendien wordt gestreefd naar bewustmaking en verspreiding van kennis over de positieve en negatieve kenmerken van onlineproducten waarop moet worden gelet. Door het maken van geïnformeerde keuzes te bevorderen en ouders als rolmodel aan te merken, lijkt het initiatief goed aan te sluiten bij risicobeperkende benaderingen. In plaats van kinderen te verbieden apps te downloaden, wil het bijvoorbeeld ouders leren potentieel schadelijke apps te herkennen en te bespreken.

Internet Segura voor kinderen infocop.es/pdf/guia.pdf

Het Spaanse Centrum voor internetveiligheid wil zowel ouders als kinderen bewuster maken van het veilige en verantwoorde gebruik van internet en digitale technologieën in het algemeen. Het biedt een hulplijn voor twijfelgevallen, die ouders en kinderen beter in staat moet stellen verstandige keuzes te maken bij het navigeren in de online wereld. Door te erkennen dat zowel ouders als kinderen gelijke belanghebbenden zijn bij veilig internetgebruik en door bewustmaking en opleiding te bevorderen in plaats van verboden en toegangsbeperkingen, lijkt het initiatief rekening te houden met de rechten van kinderen en in overeenstemming met een risicobeperkende aanpak van onlinebedreigingen.

Apple gezinnen apple.com/families/

De gezinsfuncties van Apple zijn bedoeld om ouders in staat te stellen te weten wat kinderen online doen. Hiermee kunnen ouders beslissen over de manier en de hoeveelheid waarop apparaten en/of apps worden gebruikt. Het is over het algemeen meer gericht op het beperken en bewust controleren van online activiteiten dan op het preventief verbieden van toegang. Door tijdslimieten en specifieke app-beperkingen biedt het een meer op maat gesneden vorm van regulering van de online aanwezigheid van kinderen dan een algemeen verbod op bijvoorbeeld het gebruik van de App Store. Hoewel dit een positieve aanpak is omdat het meer gericht is op het beperken van risico's dan op het voorkomen ervan, kan het gemakkelijk ontsporen en geneigde ouders ertoe aanzetten de online activiteiten van hun kinderen overmatig te controleren en te beperken. Dit is echter een dunne lijn en het initiatief is prijzenswaardig omdat het gericht is op beperking per geval in plaats van een algemeen verbod.

#SeizeTheControls seizethecontrols.eu/

Het initiatief erkent de populariteit, het potentieel en de positieve kenmerken van videospellen. Het wil ouders helpen videospellen te begrijpen, spellen te kiezen die geschikt zijn voor hun kinderen en grenzen te stellen aan wanneer en hoe lang kinderen mogen spelen. Door te bevorderen dat ouders zich bijvoorbeeld vertrouwd maken met meldingsinstrumenten in games en door een ouder-kindgesprek over videospellen te stimuleren, wordt een tweezijdige, eerlijke discussie en vervolgens bewust online spelen gestimuleerd. In plaats van ouders te ontmoedigen om hun kinderen te laten spelen, hoopt het initiatief ouders in staat te stellen het positieve effect van games te erkennen en tegelijkertijd mogelijke risico's, zoals niet leeftijdsgeschikte games (bijvoorbeeld zeer gewelddadige en obscene schietspellen voor tieners), te beperken. Daartoe baseert het zich op de Pan-European Game Information Classification ("PEGI", <https://pegi.info/>) en licht deze toe. Deze classificatie maakt het mogelijk bewuste keuzes te maken bij het kopen en spelen van spellen. Ouders en kinderen die voldoende op de hoogte zijn van de inhoud, kunnen samen met kennis van zaken beslissen of een spel geschikt is.

Slim ouderschap in het digitale [tijdperk \[library.parenthelp.eu/wp-content/uploads/2019/03/DigilitEY-Smartparenting.pdf\]\(https://tijdperk.library.parenthelp.eu/wp-content/uploads/2019/03/DigilitEY-Smartparenting.pdf\)](https://tijdperk.library.parenthelp.eu/wp-content/uploads/2019/03/DigilitEY-Smartparenting.pdf)

Deze gids is bedoeld om ouders te helpen bij de opvoeding van kinderen in een digitale wereld. De nadruk wordt gelegd op het nemen van beslissingen over grenzen als team, samen met de kinderen, en op het opbouwen van vertrouwen. Dit laatste aspect is belangrijk omdat de gids erkent dat totale controle en voortdurend toezicht niet haalbaar zijn. In de gids wordt ook aanbevolen het goede voorbeeld te geven en kinderen te helpen spelletjes en hulpmiddelen te vinden die passen bij hun leeftijd en volwassenheid. In de gids wordt benadrukt dat de toestemming van kinderen van jongs af aan met hen moet worden besproken en dat zij waar mogelijk inspraak moeten krijgen wanneer hun toestemming online wordt gevraagd. Kinderen helpen begrijpen wat zij niet online mogen delen wordt ook aangeprezen als een middel om risicobewuste kinderen op te voeden. In het algemeen bevordert de gids een gezonde benadering van risicobeperking door middel van discussie en gezamenlijke besluitvorming. Hij verzet zich tegen algemene verboden en het nemen van beslissingen voor kinderen. Als zodanig is het een stap in de goede richting - van risicopreventie naar risicobeperking in onlineomgevingen.

UNICEF: Hulpmiddelen voor het digitale tijdperk en de rechten van kinderen online over de hele wereld

Relevant voor de huidige doeleinden is dat de discussienota alternatieven voor leeftijdsgrenzen bevat. Het bevordert het gebruik van ouderlijk toezicht op de inhoud van wifi-thuisnetwerken om te voorkomen dat kinderen toegang krijgen tot ongepaste inhoud. Belangrijk is echter dat wordt benadrukt dat dit instrument alleen geschikt is voor jonge kinderen, aangezien het recht van oudere kinderen op toegang tot informatie door dergelijke maatregelen kan worden belemmerd. Ook wordt op unieke wijze erkend dat kinderen vaak technisch vaardiger zijn dan hun ouders en dat dergelijke maatregelen dus waarschijnlijk slechts een vals gevoel van succesvolle risicopreventie geven aan de ouders. Soortgelijke controlemaatregelen zijn beschikbaar op spelconsoles en worden eveneens alleen aangemoedigd voor specifieke situaties en zeer jonge kinderen.

De 4C's: Classificatie van online risico's voor kinderen (S. Livingstone, M. Stoilova)

De auteurs ontwikkelen een viervoudige classificatie van online risico's: de 4C's. Zoals in het verslag staat, helpt de classificatie bij de erkenning dat risico's voor kinderen online kunnen ontstaan wanneer een kind

- "in aanraking komt met en/of wordt blootgesteld aan potentieel schadelijke inhoud; · ervaart en/of gericht is op potentieel schadelijk CONTACT;
- getuige is van, deelneemt aan en/of slachtoffer is van potentieel schadelijk GEDRAG;
- of partij is bij en/of wordt geëxploiteerd door een potentieel schadelijk CONTRACT. "

Met het 4C's-classificatiesysteem hoopt het verslag onder meer ouders bewust te maken van het soort risico's waarop zij moeten letten en wat er kan worden gedaan om ze aan te pakken, mochten ze zich voordoen.

SAILS op school - HET SCHIJN-SOCIALE NETWERK

Online gemeenschappen hebben vanaf het begin een sleutelrol gespeeld in de ontwikkeling van het internet. Tegenwoordig zijn ze niet alleen e-mail voorbijgestreefd als de dominante vorm van online communicatie, maar proberen ze ook alle soorten communicatiebehoefte te dekken, van microinteracties (d.w.z. aanwezigheid of beoordelingen in de vorm van "Like", "+1", of stemmen) tot realtime videoconferenties. Veel van de communicatiescenario's rond sociale media zijn echter zo nieuw dat de gevolgen van het gebruik ervan soms over het hoofd worden gezien. Op het gebied van privacy, veiligheid en vertrouwen is er nog veel meer werk aan te doen. Het ontwikkelen van digitale vaardigheden die robuust genoeg zijn om te gaan met deze nieuwe scenario's die ontstaan door het gebruik van sociale netwerkkaps vereist niet alleen gedegen technische kennis, maar ook veel praktijkervaring.

Het ontwerpen van inzichtelijke workshops over online privacy is om verschillende redenen geen gemakkelijke taak. Ten eerste wordt online privacy vaak gezien als het tegenovergestelde van sociaal zijn en ondermijnt het daarom de gebruikerservaring in sociale media. Alle maatregelen om de privacy van gebruikers te beschermen betekenen een verlies aan bruikbaarheid in deze sociale netwerken, en worden door gebruikers meestal als saai of vervelend ervaren. Ten tweede zijn privacy-leermiddelen die vanuit een speels perspectief zijn ontworpen, vaak bedoeld voor gebruik door kinderen of tieners. Maar niet alleen deze leeftijdscohorten hebben een gebrek aan kennis over privacy, ook oudere gebruikers - bijvoorbeeld leraren - strijden met soortgelijke problemen en kunnen zich ongemakkelijk voelen bij het leren met op kinderen gericht materiaal.

Daarom krijgen scholen die deelnemen aan het SAILS-programma een interactief sociaal spel aangeboden waarin spelers hun online sociale vaardigheden kunnen ontwikkelen vanuit een eerste-persoonspectief. InstaLab is een eerder ontwikkelde Instagram-achtige workshop over online privacy. De belangrijkste nieuwigheid is dat het verder gaat dan de standaardreeks van interactieve lessen en meerkeuzevragen over beste praktijken bij het gebruik van sociale netwerken: InstaLab biedt een 'social engineering wargame' in een nep sociaal netwerk dat werkt als een 'sandbox'.

Social engineering - in de context van computerbeveiliging - is een reeks technieken die erop gericht zijn mensen te manipuleren om handelingen te verrichten of vertrouwelijke informatie vrij te geven. Hackers en crackers maken gebruik van social engineering-technieken om toegang te krijgen tot technologisch goed beveiligde systemen (bv. firewalls of andere perimeterbeveiligingsoplossingen). Op een minder technisch niveau kan social engineering worden gebruikt door vreemden of stalkers om toegang te krijgen tot privé-informatie van een slachtoffer. Een wargame - in deze context - is een beveiligingsuitdaging waarbij spelers hun vaardigheden moeten gebruiken om kwetsbaarheden in een systeem te misbruiken om toegang tot het systeem te krijgen. Wargames bieden vaak valse servers die kunnen worden aangevallen in een reeks niveaus van toenemende moeilijkheidsgraad om het leerproces over verdediging tegen hacken te vergemakkelijken (bv. Hackerslab).

Evenzo biedt InstaLab een social engineering wargame geautomatiseerde nep sociale profielen (ook bekend als "sociale bots" in InstaLab) interactie met spelers. Alle informatie van de profielen met betrekking tot deze sociale bots is fictief, zodat geen privacy van een echt persoon wordt geschonden bij het spelen van InstaLab. Tijdens de reeks InstaLab-uitdagingen moeten de spelers hun social engineering-technieken verfijnen om ze op te lossen. Dus, zoals dat gebeurt in trainingen over ethisch hacken, kunnen deze spelers na het spelen met deze privacy-gerelateerde wargame gemakkelijker situaties herkennen waarin kwaadwillende doen alsof ze dezelfde technieken op hen toepassen in echte sociale netwerkkaps.

Als u er meer in geïnteresseerd bent, kunt u de leerkracht van uw kind vragen u ook toegang te verlenen, zodat u een kijkje in de keuken kunt nemen. Het is ook een veilige manier voor u en uw kinderen om de communicatie te oefenen in het kader van een sociaal netwerk, maar in een beschermde omgeving.

The logo for InstaLab, featuring the word "Instalab" in white, lowercase letters on a dark blue rectangular background with a subtle gradient.

VERDERE LECTUUR VOOR OUDERS

De volgende lijst is in de loop van de afgelopen jaren samengesteld en biedt interessant leesvoer voor ouders die vandaag kinderen opvoeden. Ze gaan meestal niet specifiek over digitalisering, maar helpen je te navigeren in de realiteit van vandaag en morgen.

AUTHOR	TITLE
Adam M. Grant	Originals: How Non-Conformists Move the World
Alicia Blum-Ross, Sonia Livingstone	Parenting for a Digital Future: How Hopes and Fears about Technology Shape Children's Lives
Alison Gopnik	The Gardener and the Carpenter: What the New Science of Child Development Tells Us About the Relationship Between Parents and Children
Bruce D. Perry	The Boy Who Was Raised as a Dog: And Other Stories from a Child Psychiatrist's Notebook -- What Traumatized Children Can Teach Us About Loss, Love, and Healing
Chris Clearfield, András Tilcsik	Meltdown: What Plane Crashes, Oil Spills, and Dumb Business Decisions Can Teach Us about How to Succeed at Work and at Home
Daniel Kahneman	Thinking Fast and Slow
David Epstein	Range: Why Generalists Triumph in a Specialized World
Deborah Feldman	Unorthodox: The Scandalous Rejection of My Hasidic Roots
Dr Elizabeth Milovidov, JD, Council of Europe	PARENTING IN THE DIGITAL AGE Positive parenting strategies for different scenarios
Elif Shafak	How to Stay Sane in an Age of Division
Erica Reischer	What Great Parents Do: 75 Proven Strategies for Raising Fantastic Kids
Frank J. Sulloway	Born to Rebel: Birth Order, Family Dynamics and Creative Lives
Fredrik Backman	Things My Son Needs to Know About the World
Howard Gardner	Frames of Mind: The Theory of Multiple Intelligences
Jesper Juul	Leitwölfe sein Liebevöller Führung in der Familie
Jordan B. Peterson	12 Rules for Life: An Antidote to Chaos
Joshua D. Greene	Moral Tribes: Emotion, Reason, and the Gap Between Us and Them
Ken Robinson	You, Your Child, and School
Margot Machol Bisnow	Raising an Entrepreneur: 10 Rules for Nurturing Risk Takers, Problem Solvers, and Change Makers
Marlyn Price-Mitchell	Tomorrow's Change Makers: Reclaiming the Power of Citizenship for a New Generation
Pasi Sahlberg, William Doyle	Let the Children Play: How More Play Will Save Our Schools and Help Children Thrive
Richard H. Thaler, Cass R. Sunstein	Nudge: Improving Decisions About Health, Wealth, and Happiness
Rutger Bregman	Humankind: A Hopeful History
Rutger Bregman	Utopia for Realists: And How We Can Get There
Tara Westover	Educated
Wendy Mogel	The Blessing of a Skinned Knee: Using Jewish Teachings to Raise Self-Reliant Children

ZELFEVALUATIE-
INSTRUMENT VOOR
OUDERS OVER HUN
OPVOEDINGSPRAKTIJKEN
IN HET DIGITALE
TIJDPERK

DEEL 1 | UW DIGITALE OPVOEDING ONDERZOEKEN - UW OPVOEDINGSSTIJL EN -HOUDING BEOORDELEN

In dit onderdeel zijn er geen goede of foute antwoorden. Na de laatste vraag kunt u nagaan wat uw belangrijkste opvoedingsaanpak is. Goed ouderschap in het digitale tijdperk omvat een zeer breed spectrum, en het is belangrijk dat ouders hun dagelijkse opvoedingspraktijken bewust ontwikkelen volgens de aanpak waar zij zich goed bij voelen. De enige grens is dat u uw kind of zijn rechten niet mag schaden, en om dat te onderzoeken gaat u door naar deel 2 dat gaat over de bestaande grenzen waarmee u rekening moet houden.

Vraag 1: WAT IS KINDERDISCIPLINE VOOR U?

A. Absoluut noodzakelijk en een van de belangrijkste aspecten van goed ouderschap en succesvolle opvoeding! Kinderen moeten leren wie de baas is, anders breekt de hel los. Streng discipline is daarom absoluut noodzakelijk om verwende, luie en opstandige kinderen te voorkomen, die niet weten wat respect, hard werken en vooruitkomen in het leven betekenen!

C. Noodzakelijk in de vorm van een zachte maar duidelijke hand! Liefde is uiterst belangrijk, maar helemaal geen discipline doet mijn kinderen geen goed, integendeel, het is eigenlijk meer verwarrend dan goed. Mijn kinderen moeten leren dat de wereld niet naar hun pijpen danst, dat zij niet altijd hun zin kunnen krijgen en dat er bepaalde regels zijn waaraan zij zich moeten houden en rechten en plichten die zij moeten naleven.

B. Compleet nutteloos, ouderwets en schadelijk! Ik denk dat het concept zelf van kinderdiscipline beperkend is voor de emotionele ontwikkeling van mijn kinderen en hun gevoel van vrijheid, aangeboren nieuwsgierigheid en creatief denken beperkt!

D. Een verkeerde focus! Ik gebruik of denk eigenlijk niet in termen van goede of slechte kinderdiscipline. Voor mij is opvoeden meer werken met mijn kind, afstemmen en aanvoelen wat mijn kind nu nodig heeft, terwijl ik tegelijkertijd mijn lang termijn doel voor ogen houd. Soms zijn regels en grenzen nodig, soms niet! Soms moet ik ingrijpen, soms moet ik loslaten en me terugtrekken. Verschillende situaties vereisen verschillende antwoorden!

Vraag 2: WAT BETEKENEN DE BEGRIPPEN RESPECT EN GEZAG VOOR U?

B. Ik geloof niet in autoriteit, hiërarchie en ondergeschiktheid. Een autoriteit zijn staat gelijk aan het onderdrukken van mijn kinderen en het beperken van hun vrije verkenning van de wereld. Ik hoef geen respect van mijn kinderen. Ik wil alleen dat mijn kinderen gelukkig zijn en zich volledig kunnen ontplooiën zonder mijn beperkende autoriteit, vooringenomen overtuigingen en voortdurend toezicht.

A. Oh, respect en gezag zijn uiterst belangrijke opvoedingskwesties! Om goed opgevoede kinderen op te voeden die hun ouders niet respectloos behandelen, moet een ouder een onbetwistbare autoriteit zijn! Om respect van mijn kinderen te krijgen, kan ik boos worden als ze ongehoorzaam zijn. Ik mag ze straffen als ze stout zijn. Als ik niet boos word of op een andere manier straf wanneer mijn kinderen onbeleefd of slecht zijn, zullen mijn kinderen nooit de echte gevolgen van hun daden leren.

C. Ik geloof dat een zekere mate van respect en streng gezag niet alleen nodig is om mijn kinderen zich veilig te laten voelen, maar ook om het hele gezin als een evenwichtige eenheid te laten samenwerken. Een kind moet weten dat ik er altijd ben, altijd opensta voor discussie - maar disrespect, ongehoorzaamheid en onbeleefdheid worden niet getolereerd. Daarom beschouw ik mezelf als een warme en gevoelige ouder maar toch een autoriteit die kan straffen wanneer mijn kinderen de gevolgen van hun daden moeten begrijpen.

D. Ik wil geen autoriteit als zodanig zijn. Ik ben veel liever een inspirerend rolmodel dan een autoriteit voor mijn kind. Voor mij is het verschil tussen rolmodel en autoriteit dat voor mij autoriteit samenhangt met handelen en gehoorzamen uit angst, terwijl een rolmodel te maken heeft met inspiratie en toewerken naar iets dat goed voelt. Ik eis geen respect via regels en eisen, ik leer mijn kinderen respect door die kwaliteiten te zijn die ik wil dat ze voelen, leren te zijn en uiteindelijk bezitten. Ik leef volgens de filosofie: toon je kind respect en je krijgt respect terug.

3: HOE GAAT U OM MET CONFLICTEN?

A. Ik tolereer geen onbehoorlijk gedrag. Ik wil het gewoon niet onder mijn dak! Daarom sla ik hard neer op grove ongehoorzaamheid en onvolwassen driftbuien. Kinderen moeten hun plaats leren kennen en soms op de harde manier. Om conflicten op te lossen kan ik dus boos worden en straffen omdat dat soms de enige taal is die kinderen echt begrijpen.

B. Ten eerste geloof ik niet dat conflicten iemand goed doen. En om eerlijk te zijn, conflicten maken me eigenlijk een beetje bang. Bovendien geloof ik dat conflicten onnodig zijn en vermeden kunnen worden. Als er conflicten met mijn kinderen ontstaan, probeer ik het water te kalmeren en de aandacht van mijn kinderen af te leiden naar iets anders, iets waar ze blij van worden.

D. Conflicten, driftbuien en ruzies zijn slechts tekenen van frustratie, wat weer heel vaak een teken is van een onvervulde behoefte. Dus als mijn kind boos is, probeer ik mijn kind niet tegemoet te komen met dezelfde soort boze of agressieve energie die hij of zij heeft. Twee schreeuwende mensen doen geen goed. Ik probeer dus het hoofd koel te houden om erachter te komen welke behoeften er achter het gedrag van mijn kind schuilgaan. En als ik kan, kom ik aan die behoefte tegemoet. Zo niet, dan doe ik mijn best om openheid, liefde en acceptatie te tonen, die altijd een kalmerend en helend effect hebben.

C. Conflicten zijn onvermijdelijk en kinderen zullen hun ouders altijd op de proef stellen en proberen hun grenzen te verleggen. Wanneer zij dit doen, moeten zij zich begrepen voelen, maar ook weten dat er grenzen zijn! Om zich veilig te voelen, moeten zij weten wie de leiding heeft. Daarom luister ik naar mijn kinderen, luister naar wat ze te zeggen hebben, maar mijn woord is altijd beslissend. Dat betekent dat ik mijn stem verhef wanneer dat nodig is en dat ik straf wanneer dat nodig is.

4 HOE HOUDT U UW KINDEREN ONDER CONTROLE?

D. In het algemeen probeer ik mijn kinderen niet te controleren. Ik denk dat het controleren van kinderen, zowel via woede, bedreigingen en straffen als via omkopen, prijzen en belonen, niet alleen problematisch is omdat ze gericht zijn op het “bruuft dwingen” of “manipuleren” van kinderen om te doen wat wij als ouders willen. Ik geloof dat alle bovengenoemde controleinstrumenten misbruik maken van de afhankelijkheid van onze kinderen van onze liefde, aandacht en erkenning. Controlemiddelen laten onze kinderen werken om geaccepteerd te worden. En volledige liefde en acceptatie zou niet verdiend moeten worden, het zou er gewoon moeten zijn.

B. Ik geloof er niet in, en gebruik daarom geen openlijke en directe controle bij mijn kinderen. Controle is een belemmering voor vrije groei en ontwikkeling. Bovendien wil ik mijn kinderen niet verdrietig of ongelukkig zien. Om mijn kinderen te laten doen wat ik wil, geef ik dus de voorkeur aan lof en beloning. Ik heb liever een gezonde en gelukkige glimlach dan een verdrietig gezicht.

C. Net als discipline moet je je kinderen ook controleren, althans tot op zekere hoogte. Controle en discipline zijn nodig om mijn kinderen te leren sociaal verantwoordelijk te worden die ook om andere mensen geven. Als kinderen denken dat ze kunnen doen wat ze willen, hoe zouden ze dan later omgaan met de eisen van de maatschappij? Als controlemiddel gebruik ik liever de instrumenten van de rationaliteit en leg ik mijn kinderen de logica achter mijn regels en eisen uit, zodat zij begrijpen waarom zij zich eraan moeten houden.

A. Door een autoriteit te zijn. Door mijn kinderen te laten weten dat ik de baas ben. Ik heb zeer hoge verwachtingen van mijn kinderen en hun gedrag en om naleving en gehoorzaamheid te krijgen moeten ze me respecteren. Ze moeten me een beetje vrezen. Enkele van de meest effectieve opvoedingstechnieken om mijn kinderen te controleren zijn dus dreigen met consequenties voor ongehoorzaamheid en straffen voor onbeleefdheid.

5 WAT VINDT U VAN REGELS?

B. Regels zijn niet alleen onnodig, maar maken mijn kinderen ook dom en belemmeren hun emotionele, mentale en psychologische ontwikkeling. Regels beperken de persoonlijke groei en onderdrukken de vrije wil van mijn kinderen.

D. Ik geloof niet zo in regels als zodanig, maar soms zijn regels noodzakelijk. Mijn kinderen moeten bijvoorbeeld de verkeersregels leren - rood betekent stop, geen discussie daar. Verder zet ik altijd de bril van het grote perspectief op om te zien wat er in een bepaalde situatie nodig is. Ik gebruik mijn gevoel om aan te voelen of regels nodig zijn of niet. In plaats van te zeggen: “Dit mag je niet doen!”, “Dat mag je niet doen!”, probeer ik hen de gevolgen van hun daden te laten zien of hen te vertellen wat de gevolgen zijn van wat zij hebben gedaan, waarbij ik een beroep doe op hun innerlijke waarden in plaats van hun een starre, zwart-witte reeks regels in te prenten.

C. In principe moeten er regels zijn. Mijn kinderen moeten leren dat er grenzen zijn aan hun persoonlijke vrijheid en dat ze niet altijd alles kunnen doen waar ze zin in hebben. Om hen een gevoel van samenwerking, verantwoordelijkheid en plicht bij te brengen, geloof ik daarom in bijvoorbeeld huishoudelijke taken.

A. Regels zijn absoluut noodzakelijk! Zonder veel regels en strenge voorschriften zou alles een chaos zijn en zouden mijn kinderen totaal oncontroleerbaar en onverantwoordelijk zijn. In zekere zin zijn regels voor mij nodig om rust te krijgen en om de innerlijke wilde natuur van mijn kinderen in toom te houden.

6 HOE LEERT U UW KINDEREN WAARDEN?

D. Ik probeer mijn kinderen waarden bij te brengen door mijn eigen gedrag in plaats van hen voor te schrijven hoe ik wil dat ze zich gedragen. Met andere woorden, ik leer hen respect, begrip en bedachtzaamheid door het zelf te zijn. Ik geloof dat kinderen het beste leren door onvoorwaardelijke liefde en via concrete voorbeelden. Dus probeer ik hen goede waarden te laten zien door de manier waarop ik met hen omga. Als ik wil dat zij de vreugde van hulpvaardigheid begrijpen, help ik mijn kind wanneer hulp nodig is. Onderwijzen via mijn daden is veel krachtiger dan preken via mijn woorden.

C. Ik leer mijn kinderen goede waarden door wat ik zeg, maar ook door de eisen die ik stel en de regels die ik stel. Als mijn kinderen bijvoorbeeld verantwoordelijke mensen willen worden, is het noodzakelijk dat zij goed gedrag aanleren en daarvoor zijn bepaalde gedragsregels nodig, zoals netjes antwoorden op vragen, helpen in het huishouden, hun eigen kamer opruimen, enz.

B. Ik laat mijn kinderen de wereld vrij verkennen, zodat ze hun eigen waarden kunnen vinden. Ik wil dat ze hun eigen waarheden vinden en ik wil ze niet hersenspoelen met mijn eigen ideeën en overtuigingen.

A. Allereerst vertel ik mijn kinderen wat goede, fatsoenlijke waarden zijn om naar te leven. Maar soms is strenge discipline nodig om hen echt te laten begrijpen wat ik bedoel. Soms moeten kinderen dingen op de harde manier leren. Als ik mijn kinderen straf, is dat voor hun eigen bestwil. Hoe kunnen mijn kinderen anders leren wat goed en fout is?

7 WAT ZIJN UW TOEKOMSTIGE DOELEN VOOR UW KINDEREN?

C. Ik wil dat mijn kinderen gelukkig zijn. Als zij gelukkig zijn, ben ik gelukkig. Ik wil dat ze een bevredigende baan vinden en een goede partner van wie ze houden en die ook van hen houdt. Ik wil dat ze ontdekken wie ze van binnen zijn terwijl ze hun best doen voor de mensen om hen heen.

A. Ik wil dat mijn kinderen sterk, onafhankelijk en succesvol zijn. Ik wil dat ze uithoudingsvermogen ontwikkelen, hard werken om een goede opleiding te krijgen zodat ze een goede baan kunnen krijgen en goede burgers worden. Ik wil dat ze me trots maken!

D. Ik wil dat mijn kinderen echt geluk en onvoorwaardelijke liefde kennen en beleven. Ik wil dat ze de kracht van onvoorwaardelijke liefde, openheid en volledige aanvaarding echt kennen en gebruiken. Als ze die kracht eenmaal echt kennen, kan ik ze loslaten, zodat ze een diep zinvol leven kunnen leiden.

B. Ik wil dat mijn kinderen opgroeien tot vrije mensen. Ik wil dat ze hun vaardigheden blijven verkennen, zodat ze hun volledige potentieel kunnen benutten.

VRAAG 8 WAT BENT U VOOR UW KIND?

B. Ik zie mezelf als een gelijkwaardige vriend voor mijn kinderen. Ik geloof in de kracht van platte hiërarchie en wil dat mijn kinderen het gevoel hebben dat ze altijd bij mij terecht kunnen.

A. Ik zie mezelf als een soort morele beschermer. Het is mijn plicht als ouder om ervoor te zorgen dat mijn kinderen het verschil leren tussen goed en slecht, goed en fout.

D. Ik zie mezelf als een soort gids in leven en bewustzijn en een bron van onvoorwaardelijke liefde. Ik probeer altijd oog te hebben voor het langetermijnperspectief en mijn kinderen te begeleiden naar wat ik voel dat ze nodig hebben, totdat ze het zelf kunnen overnemen en zichzelf kunnen leiden.

C. Ik ben warm, liefdevol en vriendelijk met mijn kinderen, maar ik ben niet hun vriend. Ik ben hun ouder, een autoriteit. Ik laat mijn kinderen weten dat ik van ze hou, wat er ook gebeurt, maar ik kan ook hard zijn als dat nodig is.

VRAAG 9 WAT ZIJN EMOTIES?

C. Emoties zijn over het algemeen ok en ik heb een ruime tolerantie voor acceptatie. Een direct teken van gebrek aan respect, zoals mijn kinderen die tegen mij schreeuwen, accepteer ik echter niet. Een dergelijk vertoon van emoties is onaanvaardbaar en maakt me kwaad.

B. Ik hou niet van negatieve emoties. In werkelijkheid kunnen krachtige emoties een beetje eng zijn. Ik probeer te doen wat ik kan om ze bij mijn kinderen te vermijden. Dit kan betekenen dat ik mijn kinderen meestal hun gang laat gaan.

A. Ik denk dat het tonen van emoties over het algemeen een teken van zwakte is. Als mijn kinderen sterke mensen willen worden, moeten zij leren hun emoties onder controle te houden en ze niet de baas te laten spelen. Als zij hun emoties te veel tonen, zijn zij kwetsbaar en kunnen andere mensen misbruik van hen maken.

D. Emoties bij mijn kinderen zijn meestal het resultaat van een onvervulde behoefte (behoefte aan aandacht, autonomie, binding, zelfs iets basaal als slaap, enz.) Emoties zijn voor mijn kinderen meestal de enige manier om uiting te geven aan hun onvervulde behoeften, dus ik probeer niet boos te worden en hen niet te "straffen" voor hun gevoelens.

VRAAG 10 WAT ZIJN UW BELANGRIJKSTE OPVOEDING HULPMIDDELEN?

A. Mijn sterke waarden, mijn kennis van “wat juist is” en mijn hoge morele beoordelingsvermogen. Ik heb zeer hoge verwachtingen van mijn kinderen, die zij moeten waarmaken als zij het als volwassenen goed willen doen. Om mijn kinderen te laten leren en groeien, moeten zij weten wanneer zij falen en dus meer moeite moeten doen.

D. Mijn onvoorwaardelijke liefde en steun, mijn sterke buikgevoel en instinct en mijn constante blik op de lange termijn. Ik probeer mijn kinderen niet te veroordelen en me niet te laten leiden door starre normen en populaire ideeën, maar altijd ondersteunend te zijn en een open geest te hebben.

C. Mijn rationele geest, goede menselijke waarden samen met mijn ouderlijke liefde. Ik hou zielsveel van mijn kinderen, maar dat betekent niet dat ze vrij zijn om te doen wat ze willen. Ik sta open voor discussies en gebruik de instrumenten van logica en gezond verstand wanneer ik mijn standpunten argumenteer.

B. Mijn tolerante, flexibele geest en mijn warmte en liefde. Ik wil niet dat mijn kinderen zich beperkt of geremd voelen, dus probeer ik ze aan een vrij lange lijn te houden en ze te laten doen wat ze willen ... meestal!

ALLE VRAGEN BEANTWOORD?

Ok, nu is het tijd om uw ‘A’s, ‘B’s, ‘C’s en ‘D’s te tellen om uw opvoedingsstijl te ontdekken!

Voordat u de testresultaten verder leest, moet u weten dat de meesten van ons niet altijd volgens één bepaalde opvoedingsstijl handelen en denken.

We zijn niet statisch.

We veranderen vaak naargelang de situatie, de stemming van onze kinderen en onze eigen stemming. Dit kan de reden zijn waarom je waarschijnlijk antwoorden hebt die niet 100% consistent zijn (d.w.z. slechts één soort letter zijn).

Waarschijnlijk heeft u echter één letter die vrij constant voorkomt, terwijl de andere letters misschien af en toe opduiken. Tegelijkertijd is het ook belangrijk te begrijpen dat aan al deze opvoedingsstijlen voordelen en potentiële gevaren verbonden zijn, en dat u zich daarvan bewust moet zijn om in het belang van uw kind te handelen.

Laten we verder lezen over het resultaat.

ALS JE DE MEESTE 'A'S HEBT...

Uw opvoedingsstijl heeft waarschijnlijk kenmerken van de autoritaire opvoedingsstijl.

Lees verder en ontdek meer over de autoritaire opvoedingsstijl.

De volgende persoonlijkheidskenmerken, waarden en strategieën zijn kenmerkend voor **autoritaire ouders**:

- Zeer stellige en vaste ideeën over wat goed en fout is, wat goed en slecht is - zowel in de politiek als in de mens en wat betreft opvattingen over de opvoeding van kinderen.
- Beoordelen van mensen in termen van hun kwaliteiten en vaardigheden. Hebben de neiging sommige mensen te idealiseren en andere mensen als mislukkelingen te beschouwen.
- Structuur, orde en voorspelbaarheid zijn erg belangrijk. Binnen het gezin is er een onbetwistbare sociale hiërarchie - degenen aan de top, de ouders, hebben het volledige gezag dat moet worden gehoorzaamd.
- Zij hebben veel regels die onbetwistbaar moeten worden gevolgd. Kinderen worden niet aangemoedigd de regels in twijfel te trekken of een eigen mening te hebben. Dingen staan dus niet ter discussie.
- Hebben zeer hoge verwachtingen van het gedrag, de prestaties en de prestaties van kinderen. Een kind dat zich misdraagt of een driftbui heeft, wordt onmiddellijk gestopt en gestraft voor slecht gedrag.
- Zij tonen niet graag emoties van welke aard dan ook. Alle emoties zijn potentieel gevaarlijk. Ze kunnen ongevoelig overkomen omdat het tonen van tederheid en liefdevolle genegenheid onnodig en een teken van zwakte wordt geacht.
 - Kunnen niet altijd al die emoties onder controle houden, dus worstelen met een kort emotioneel lontje dat gemakkelijk opbrandt.
- Gebruik van verschillende vormen van straf als de kinderen zich niet aan de hoge normen houden. Straffen kunnen bestaan uit bedreigingen, schuldgevoelens (de kinderen een slecht gevoel over zichzelf geven) en fysieke billenkoek.
- Zij houden van hun kinderen, maar zien ze ook als vijanden die onderdrukt moeten worden anders zullen ze binnenvallen en alles overnemen.

In de meeste gevallen kan het toch een goed idee zijn om regels vast te stellen terwijl u naar uw kind luistert. Het zal uw prioriteit zijn om u aan deze regels te houden, dus het kan een goed idee zijn om ze in de eerste plaats samen vast te stellen. U moet niet vergeten dat als u uw kind te veel beperkt in zijn digitale gebruik, het zeer waarschijnlijk nog steeds wordt blootgesteld aan alles wat u wilt voorkomen, maar zonder uw het weet. U kunt proberen uzelf te trainen om uw kinderen meer te vertrouwen.

ALS JE DE MEESTE 'B'S HEBT...

Uw opvoedingsstijl heeft waarschijnlijk kenmerken van de tolerante opvoedingsstijl.

Wijst deze opvoedingsstijlquiz in de richting van wat we permissief ouderschap kunnen noemen? Lees verder om te zien of u de kenmerken herkent!

De volgende persoonlijkheidskenmerken, waarden en strategieën zijn kenmerkend voor **tolerante ouders**:

- Het zijn warme, zorgzame en liefdevolle ouders en proberen dat zoveel mogelijk te laten zien.
- Zij zijn zeer gericht op het optimaliseren van de voorwaarden voor het emotionele welzijn en de ontwikkeling van de kinderen.
- Hebben weinig huisregels en lage gedragsnormen. Streven naar niet-beperkend gedrag. Regels worden over het algemeen gezien als beperkend voor persoonlijke groei en vrije ontwikkeling.
- Zij vinden het erg belangrijk om individuele autonomie te ondersteunen en ruimte te maken voor creatieve uitingen.
- Zij hebben een vlakke gezinshiërarchie en onthouden zich van openlijke controle over kinderen en geloven in de kracht van zelfregulering.
- Geven voorrang aan harmonie in het gezin en handhaving van de vrede, zelfs als dat een zelfopoffering inhoudt (toegeven of gehoorzamen aan de wensen van de kinderen).
- Proberen enige indirecte controle over hun kinderen te krijgen via verschillende vormen van manipulatie zoals omkopen, belonen of prijzen.

Als u in meeste gevallen zo'n ouder bent, kunt u uw kinderen vragen of zij zich altijd veilig en op hun gemak voelen. Kinderen houden van structuur en regels, zodat ze weten wat ze kunnen verwachten. Ook al vinden tieners een permissieve opvoeding aan de oppervlakte aantrekkelijk, toch hebben ze een referentiepunt nodig om te rebelleren. Voor jongere kinderen bieden dergelijke referentiepunten een veilige haven tijdens het verkennen van de enorme complexiteit van de online wereld.

ALS JE DE MEESTE 'C'S HEBT...

Uw opvoedingsstijl heeft waarschijnlijk kenmerken van de autoritaire opvoedingsstijl.

Lees verder om meer te begrijpen over uw opvoedingsstijl.

De volgende persoonlijkheidskenmerken, waarden en strategieën zijn kenmerkend voor **gezaghebbende** ouders:

- Ze zijn warm en liefdevol en streven ernaar er te zijn en te voldoen aan de behoeften van de kinderen.
- Hebben relatief hoge verwachtingen van goed gedrag. Er zijn huisregels waaraan men zich moet houden, maar er blijft ruimte voor het kind om binnen het gestelde kader zijn eigen interesses te volgen.
- Kinderen mogen hun mening hebben en worden aangemoedigd die te uiten, maar de ouders hebben altijd het laatste woord. De kinderen weten dat en moeten dat accepteren!
- Zij vinden het belangrijk om bereikbaar te zijn, maar toch standvastig en onwrikbaar in conflicten. Ze luisteren naar het kind, maar geven principieel niet toe. Het is niet aanvaardbaar om te “verliezen” in een ruzie of terug te krabbelen in een gevecht.
- Zij stimuleren individualiteit, maar NIET ten koste van socialiteit. Dit betekent dat het kind naar zijn of haar individuele wil mag handelen zolang het de sociale structuur niet in gevaar brengt of tegen de conventionele normen ingaat.
- Ouderlijk toezicht is noodzakelijk en wordt uitgevoerd via verbale rede, mentale logica en zo nodig fysiek geweld.
- Zij vinden het belangrijk het juiste evenwicht te vinden in de opvoeding, waarbij men niet te streng is en de kinderen onderdrukt, maar ook niet te toegeeflijk, wat tot verwende kinderen leidt.
- Gebruik van straffen is toegestaan wanneer de kinderen moeten begrijpen dat bepaald gedrag onaanvaardbaar is. Boos worden, privileges afnemen of time-out gebruiken kunnen gebruikt worden.

Deze opvoedingsstijl is voor de meeste kinderen het meest gezond gebleken. In de snel veranderende realiteit van het digitale tijdperk biedt het een veilige en solide haven. U kunt uw mening over straf echter herzien. Het ontnemen van digitale toegang of het eisen van een time-out van sociale media kan uw kind meer kwaad dan goed doen.

ALS JE DE MEESTE 'D'S HEBT...

Uw opvoedingsstijl heeft waarschijnlijk kenmerken van de onvoorwaardelijke, positieve opvoedingsstijl.

Als de resultaten van deze opvoedingsstijltest u wijzen in de richting van onvoorwaardelijk positief ouderschap, duik dan hieronder in om meer te weten te komen.

De volgende persoonlijkheidskenmerken, waarden en strategieën zijn kenmerkend voor ouders die onvoorwaardelijk positief opvoeden:

- Geloven in het onvoorwaardelijk liefhebben en steunen van kinderen, waardoor zij hun persoon volledig aanvaarden, ongeacht hun gedrag.
- Zij proberen het Grote Perspectief te zien en nemen de heersende normen of gewoonten niet als vanzelfsprekend aan.
- Proberen in alle situaties contact te maken met hun hoger bewustzijn (intuïtie en buikgevoel) om aan te voelen wat nodig is - zowel voor het kind als voor zichzelf. Dit kan betekenen dat zij zich afstemmen om het kind te begrijpen en een onvervulde behoefte te ontdekken, of dat zij bij conflicten het hoofd koel houden om aan te voelen wat er in het algemeen nodig is.
- Er worden geen regels gemaakt omwille van het hebben van regels of het voldoen aan sociale conventies. Regels zijn er als ze een doel dienen dat in het belang is van het kind (dit betekent niet dat het kind de regels wil, maar het kind kan ze nodig hebben om zich veilig te voelen, fysiek gezond te blijven, enz.)
- Zij streven ernaar met het kind samen te werken en hen sterker te maken, in plaats van tegen het kind te werken en hen macht te ontnemen.
- Onderwijzen door te zijn in plaats van te preken met woorden. De kwaliteiten aangeven waarvan zij willen dat het kind ze voelt, leert en begrijpt. Zij geloven dat wat je geeft, is wat je krijgt.
- Er wordt getracht een constante, open en positieve geest te behouden en er is geen geloof in straf van welke aard dan ook. Zij zijn zich bewust van het niet gebruiken van verschillende verleidelijke liefdeterugtrekking technieken zoals bijv. time-out, boosheid of negeren.

Als uw opvoedingsstijl hier het dichtst in de buurt komt, is het van het grootste belang dat u een goed evenwicht vindt tussen onvoorwaardelijke liefde (dat is een uitgangspunt om uw kind de beste start in het leven te geven) en structuur, die kinderen echt nodig hebben. U moet uw kind voorbereiden op de harde realiteit van het leven, anders kunnen zij het slachtoffer worden van pestkoppen - en vervolgens zelf pestkoppen worden.

DEEL 2 | RECHTEN EN PLICHTEN VAN OUDERS IN DE DIGITALE WERELD – BEOORDEEL UW KENNIS

U kunt de volgende vragen met JA of NEE beantwoorden. Deze keer zijn er goede en foute antwoorden. Als u het goede antwoord controleert, vindt u er soms wat uitleg bij.

- 1 Alle ouders moeten kunnen deelnemen aan het digitale platform van de school waarbij de school desgevraagd toegangsmiddelen ter beschikking te stellen (zoals vrij toegankelijke werkplekken voor ouders).
- 2 Uw kind heeft een schoolvriend gepest omdat zij moslim is en een hoofddoek draagt. Het valt binnen zijn/haar vrijheid van meningsuiting, u hoeft niets te doen.
- 3 De keuze voor digitaal afstandsonderwijs voor hun kind is een basisrecht van ouders.
- 4 Ouders hebben het recht om de e-mails en sociale-mediaberichten van hun kinderen te lezen.
- 5 Uw kind is gisteren 18 jaar geworden. Vanaf nu is het uw kind dat de ouders' toegang moet hebben tot het digitale platform van de school.
- 6 Leerkrachten hebben de plicht om ouders te ondersteunen in hun rol als opvoeder en begeleiding te geven over digitale technologie die door de school wordt gebruikt.
- 7 Schoolleiders moeten beslissen welke technologie door de leerlingen van de school wordt gebruikt.
- 8 Het is aan de ouders om te beslissen of zij digitaal willen blijven communiceren met de school die zij voor hun kinderen hebben gekozen.
- 9 Uw kind is bijzonder getalenteerd in wiskunde. De enige manier om hun ontwikkeling goed te ondersteunen is het gebruik van een online leermiddel waarvoor een abonnement nodig is. Het kind kan het gebruik van het platform worden ontzegd als u het niet kunt betalen.
- 10 Basisschoolleerlingen zijn niet volwassen genoeg om betrokken te zijn bij de besluitvorming op school of om zelf toegang te hebben tot schoolplatforms.

ANTWOORDEN

1. Alle ouders moeten kunnen deelnemen aan het digitale platform van de school door de school desgevraagd toegangsmiddelen ter beschikking te stellen (zoals vrij toegankelijke werkplekken voor ouders). *Klopt - als de school die niet kan bieden, moeten ze kiezen voor methoden die voor alle ouders toegankelijk zijn.*
2. Uw kind heeft een schoolvriend gepest omdat zij moslim is en een hoofddoek draagt. Het valt binnen zijn/haar vrijheid van meningsuiting, u hoeft niets te doen. *Nee - de grens van elk recht is dat het de rechten van anderen niet mag schenden, u moet hier mee wat aan doen en het gedrag van uw kind corrigeren.*
3. De keuze voor digitaal afstandsonderwijs voor hun kind is een basisrecht van ouders. *Klopt - het is een basisrecht van ouders om te beslissen welk soort steun zij nodig hebben voor het onderwijs van hun kinderen. Volledig digitaal afstandsonderwijs mag echter alleen bevorderd in extreme gevallen, zoals ziekte. Anders moeten professionele opvoeders proberen de ouder te overtuigen, of zelfs aangifte doen bij de kindbescherming.*
4. Ouders hebben het recht om de e-mails en sociale-mediaberichten van hun kinderen te lezen. *Nee - het recht op privacy is een basisrecht van het kind. Je mag ook niet zomaar hun tas openmaken zonder toestemming.*
5. Uw kind is gisteren 18 jaar geworden. Vanaf nu is het uw kind dat de ouders' toegang moet hebben tot het digitale platform van de school. *Klopt - het is waar dat de rechten en plichten van ouders eindigen op het moment dat uw kind volwassen wordt. Hoewel er in de meeste gevallen genoeg vertrouwen is om ook op deze manier aan het leven van uw kind te kunnen blijven deelnemen, heeft u daar juridisch gezien toestemming voor nodig.*
6. Leerkrachten hebben de plicht om ouders te ondersteunen in hun rol als opvoeder en begeleiding te geven over digitale technologie die door de school wordt gebruikt. *Klopt - het is waar dat ouders de nodige steun moeten krijgen bij de opvoeding van hun kinderen, en het is een professionele plicht van leraren om hierin te voorzien. Dit wordt echter vaak niet erkend in de werktijden van leerkrachten. Het is iets waaraan ouders en leerkrachten samen moeten werken.*
7. Schoolleiders moeten beslissen welke technologie de leerlingen op de school mogen gebruiken. *Nee - bij die besluitvorming moeten de ouders en de leerlingen zelf een rol krijgen. Het is ook gunstig omdat ouders misschien meer informatie over technologie hebben die tot betere keuzes kan leiden.*

8. Het is aan de ouders om te beslissen of zij digitaal willen blijven communiceren met de school die zij voor hun kinderen hebben gekozen. *Nee - ouders zijn verantwoordelijk voor de opvoeding van hun kinderen, en moeten dus op de hoogte zijn van wat er op school gebeurt en daar ook een deelname in hebben. Deze verantwoordelijkheid - hoewel zij door veel ouders wordt aanvaard - houdt niet op bij het kiezen van een school, maar het is ook noodzakelijk om aanwezig en op de hoogte te zijn tijdens de schooltijd.*

9. Uw kind is bijzonder getalenteerd in wiskunde. De enige manier om hun ontwikkeling goed te ondersteunen is het gebruik van een online leermiddel waarvoor een abonnement nodig is. Het kind kan het gebruik van het platform worden ontzegd als u het niet kunt betalen. *Nee - kinderen hebben recht op het onderwijs dat voor hen het beste is. In dit geval moet de school, de gemeente of de staat voor de nodige financiering zorgen als u het niet kunt betalen. Eigenlijk, als onderwijs in het algemeen gratis is, zouden speciale behoeften - of het nu gaat om een handicap, een speciaal talent of iets anders - ook gratis moeten worden verstrekt.*

10. Basisschoolleerlingen zijn niet volwassen genoeg om betrokken te zijn bij de besluitvorming op school of om zelf toegang te hebben tot schoolplatforms. *Nee - kinderen vanaf 2 jaar zijn in staat om deel te nemen aan de besluitvorming in hun peuterspeelzaal of crèche. De gebruikte methoden moeten echter geschikt zijn voor de juiste leeftijd, jongere kinderen hebben andere hulpmiddelen nodig dan oudere tieners. Bijvoorbeeld een toegankelijke taal gebruik voor hun leeftijd, om ervoor te zorgen dat kinderen begrijpen waarover ze een beslissing moeten nemen. Dit is net zo cruciaal voor kinderen als voor ouders.*

BIJLAGE 2 GESPREK STARTERS

Soms lijkt het moeilijk om onderwerpen rond veilig digitaal varen met uw kind te bespreken. Hieronder vindt u enkele gespreksstarters die kunnen helpen.

Allereerst moet u weten dat het belangrijk is voor uw kind dat u hem of haar vraagt naar wat hij of zij op school heeft gedaan. Het heeft een positief effect op het welzijn van uw kind, omdat het voelt dat u geïnteresseerd bent in hun leven. Onderzoek toont één ding duidelijk aan. De vraag “Is er iets nog interessants gebeurd op school?” of iets dergelijks levert waarschijnlijk één antwoord op: ‘Niets’.

Enkele ideeën om een gesprek te beginnen over digitale hulpmiddelen:

- Kun je me laten zien hoe het werkt?
- Wat vind je er vooral leuk aan?
- Wat vind je een uitdaging bij het gebruik ervan?
- Waar heb je het leren gebruiken?
- Ik heb erover gehoord/gelezen. Dit is wat ik gelezen heb. Ben je het ermee eens?
- Ik zit hiermee vast. Weet jij hoe het moet? Kun je het me leren?
- Laten we het samen ‘googelen’!
- Ik zie dat je het van iemand hebt gehoord. Zullen we samen kijken of anderen het ermee eens zijn of niet?
- Dit gebeurde op het werk... Is jou ooit iets dergelijks op school overkomen?

REFERENTIES

Awuzurudike, E. (2014). Effects Of Byod On School Performance. London School of Commerce, London, United Kingdom

Celot, P. (ed.) (2021). MEDIA COACH How to become a media literacy coach. EAVI. Brussels, Belgium

Day, E. (2021) Digital Age Assurance Tools and Children's Rights Online across the Globe: A Discussion Paper. UNICEF. Geneva

Drummond, A., Sauer, J. D., Ferguson, C. J. (2020) Do longitudinal studies support long-term relationships between aggressive game play and youth aggressive behaviour? A meta-analytic examination. R. Soc. open sci.7200373200373 <http://doi.org/10.1098/rsos.200373>

Hämäläinen, r., Nissinen, K., Mannonen, J., Lämsä, J., Leino, K., Taajamo, M. (2021). Understanding teaching professionals' digital competence: What do PIAAC and TALIS reveal about technology-related skills, attitudes, and knowledge? Computers in Human Behavior, Volume 117, 106672. The Netherlands

Janssen, H., Salamon, E. (2021). Communication, literacies, multilingual and critical thinking skills and competences for teaching and learning in the digital age. European Education Policy Network on Teachers and School Leaders. Utrecht, the Netherlands

Livingstone, S., Blum-Ross, A. (2020). Parenting for a Digital Future. Oxford University Press. Oxford, UK. DOI:10.1093/oso/9780190874698.001.0001

Livingstone, S., Mascheroni, G., Stoilova, M. (2021). The outcomes of gaining digital skills for young people's lives and wellbeing: A systematic evidence review. News, Media & Society. <https://doi.org/10.1177/14614448211043189>

Livingstone, S., Pothong, K. (2022). Beyond screen time: Rethinking children's play in a digital world. Journal of Health Visiting Volume 10 Issue 1. United Kingdom

Livingstone, S., Stoilova, M., Nandagiri, R. (2020) Data and privacy literacy: the role of the school in educating children in a datafied society. In: Frau[]Meigs, Divina, Kotilainen, Sirkku, Pathak[]Shelat, Manisha, Hoechsmann, Michael and Poyntz, Stuart R., (eds.) The Handbook of Media Education Research. Global Handbooks in Media and Communication Research. Wiley-Blackwell, Hoboken, New Jersey, 413 - 425

OECD TALIS 2018 and PIAAC 2011-17 Survey results

Parsons, D., Adhikari, J. (2016). Bring Your Own Device to Secondary School: The Perceptions of Teachers, Students and Parents. The Electronic Journal of e-Learning Volume 14 Issue 1. Reading, United Kingdom

Salamon E. (2020). A New Deal between Parents and Professionals Using COVID-19 Learnings as Leverage. Social education 53, Nr. 1, p. 6–25. Vilnius, Lithuania

Schleicher, A. (2019). Tackling Disinformation Face to Face: Journalists' Findings From the Classroom. Lie Detectors, Brussels, Belgium

Shah PE, Hirsh-Pasek K, Kashdan TB, Harrison K, Rosenblum K, Weeks HM, et al. (2021) Daily television exposure, parent conversation during shared television viewing and socioeconomic status: Associations with curiosity at kindergarten. PLoS ONE 16(10): e0258572.

<https://doi.org/10.1371/journal.pone.0258572>

Smahel, D., Machackova, H., Mascheroni, G., Dedkova, L., Staksrud, E., Ólafsson, K., Livingstone, S., and Hasebrink, U. (2020). EU Kids Online 2020: Survey results from 19 countries. EU Kids Online. <https://doi.org/10.21953/lse.47fdeqj01ofo>

Vissenberg, J., d'Haenens, L., Livingstone, S. (2022). Digital Literacy and Online Resilience as Facilitators of Young People's Well-Being? A Systematic Review. European Psychologist (2022), 27(2), 76–85

World Bank. 2018. World Development Report 2018: Learning to Realize Education's Promise. Washington, DC: World Bank. doi:10.1596/978-1-4648-1096-1

<http://ceflonline.net/wp-content/uploads/Greece-Parental-Responsibilities.pdf>

http://www.opengov.gr/ministryofjustice/wp-content/uploads/downloads/2018/02/sxedio_nomou_prostasia_pd.pdf

<https://biblio.ugent.be/publication/8621651/file/8621654.pdf>

<https://biblio.ugent.be/publication/8621651/file/8621654.pdf>

<https://biblio.ugent.be/publication/8621651/file/8621654.pdf>

https://codevoorkinderrechten.nl/wp-content/uploads/2021/07/Code-voor-Kinderrechten-Wordversie_EN.pdf

<https://digitalisjoletprogram.hu/files/b9/55/b955b52770e659680b4e537e84df906b.pdf>

<https://english.elpais.com/society/2021-04-16/spain-approves-pioneering-child-protection-law.html>

https://nmhh.hu/cikk/162718/A_Gyermekvedelmi_Internetkerekasztal_feladata_es_tagjai

<https://veiliginternetten.nl/thema/kinderen-online/>

<https://www.abc.es/familia-padres-hijos/20151005/abci-deberes-menores-201509292104.html?ref=https%3A%2F%2Fwww.abc.es%2Ffamilia-padres-hijos%2F20151005%2Fabci-deberes-menores-201509292104.html>

<https://www.betterinternetforkids.eu/documents/167024/6823249/Greece+-+BIK+Policy+Map+Infosheet+-+FINAL.pdf/7cflfde6-81c7-ba15-56a3-3f55511c76f9?t=1622798009229>

<https://www.betterinternetforkids.eu/documents/167024/6823249/Hungary+-+BIK+Policy+Map+Infosheet+-+FINAL.pdf/166d7f56-2b9b-dee1-6a3a-5b857f7001b5?t=162279802521326656>

<https://www.betterinternetforkids.eu/documents/167024/6823249/Netherlands+-+BIK+Policy+Map+Infosheet+-+FINAL.pdf/01d31b47-7e89-e86b-d7bf-e6b6110c6eee?t=16227980>

<https://www.betterinternetforkids.eu/hu/sic/netherlands>

<https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2021-9347>

<https://www.boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-2014-2222>

https://www.boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2015-37

<https://www.educacionyfp.gob.es/prensa/actualidad/2021/03/260321-curriculo.html>

<https://www.jdsupra.com/legalnews/children-s-rights-in-the-digital-world-1472816/>

<https://www.lamoncloa.gob.es/serviciosdeprensa/notasprensa/educacion/Paginas/2021/260321-curriculo.aspx>

<https://www.nji.nl/sites/default/files/2021-06/Reform-of-the-Dutch-system-for-child-and-youth-care.pdf>

<https://www.privo.com/blog/gdpr-age-of-digital-consent>

<https://www.realinfluencers.es/wp-content/uploads/2018/11/iv-estudio-tic-2018-espana.pdf>

<https://www.reedsmith.com/en/perspectives/2019/09/greece-passes-bill-to-adopt-gdpr-into-national-law>

<https://www.sch.gr/english>

<https://www.universiteitleiden.nl/en/news/2021/03/code-for-childrens-rights-designing-technology-with-children-in-mind>